

Global Greece - International Business Projects

Thomas Building, 9th km. Thessaloniki – Themi, PO Box. 60689, 570 01 Thessaloniki, Greece

Tel: +30 2310474191, Fax: +30 2310474192, Email: info@globalgreece.gr

Web: www.globalgreece.gr

**Μελέτη για τις εξαγωγικές προοπτικές των προϊόντων,
του ελληνικού αγροτοδιατροφικού τομέα,
ανά προϊόν και για κάθε χώρα**

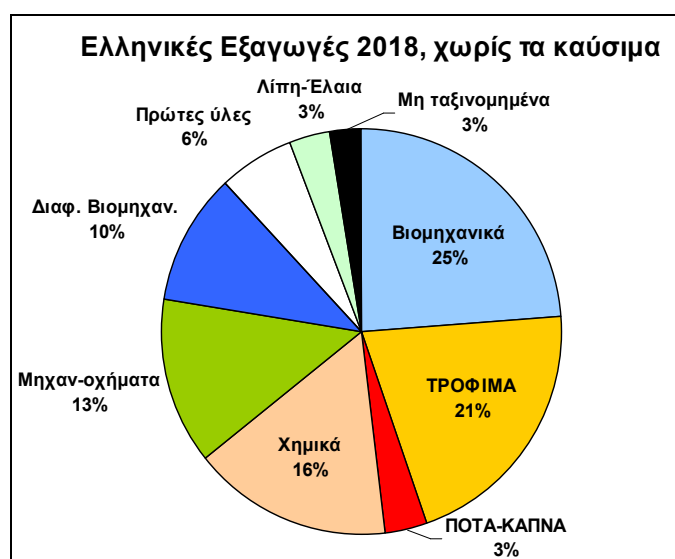
**Ποια είναι τα πιο σημαντικά εξαγωγικά τρόφιμα της Ελλάδας και
ποια έχουν τις καλύτερες προοπτικές και σε ποιες χώρες**

A) Γενική περιγραφή των εξαγωγών του κλάδου Τροφίμων και Ποτών

Τα τρόφιμα – αγροτοδιατροφικά προϊόντα - αποτελούν βασικό εξαγωγικό κλάδο της ελληνικής παραγωγής.

Τα τρόφιμα και ποτά συνεισέφεραν σε ποσοστό 16,2% στις ελληνικές εξαγωγές για το 2018, ενώ συγκριτικά με το 2017 παρουσίασαν αύξηση 1,7%.

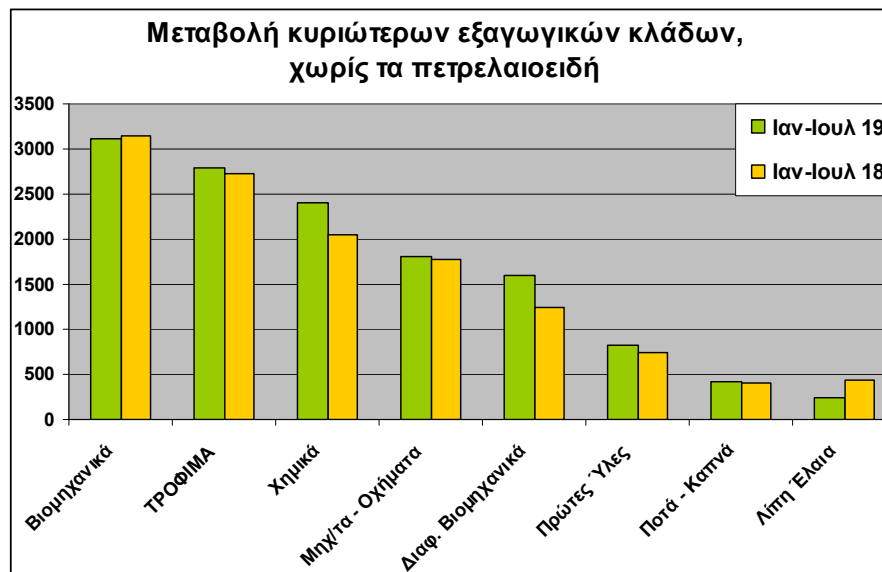
Γράφημα 1. Ελληνικές Εξαγωγές 2018, ανά κλάδο – Η σημασία των Τροφίμων

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, επεξεργασία Global Greece

Γράφημα 2. Μεταβολή κυριότερων εξαγωγικών κλάδων, χωρίς πετρελαιοειδή, Ιανουάριος-Ιούλιος 2018/2019

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, επεξεργασία Global Greece

Είναι ένας **βασικός** κλάδος στον οποίο ποντάρει η ελληνική οικονομία για την ανάκαμψή της διότι διατηρεί τα ανταγωνιστικά του πλεονεκτήματα, παρουσιάζει προϊόντα εξαιρετικής ποιότητας και διασυνδέεται με τον τουρισμό.

Είναι γνωστό ότι η Ελλάδα, λόγω της διαμόρφωσης του εδάφους της, στερείται μεγάλων πεδιάδων και αντ' αυτών διαθέτει πολλές μικρές πεδιάδες, οροπέδια, πλαγιές και καλλιεργήσιμη γη δίπλα στη θάλασσα. Όλα αυτά έχουν ιδιαίτερα μικροκλίματα και δημιουργούνται εξαιρετικά terroir για την παραγωγή ποιοτικών και μοναδικών προϊόντων.

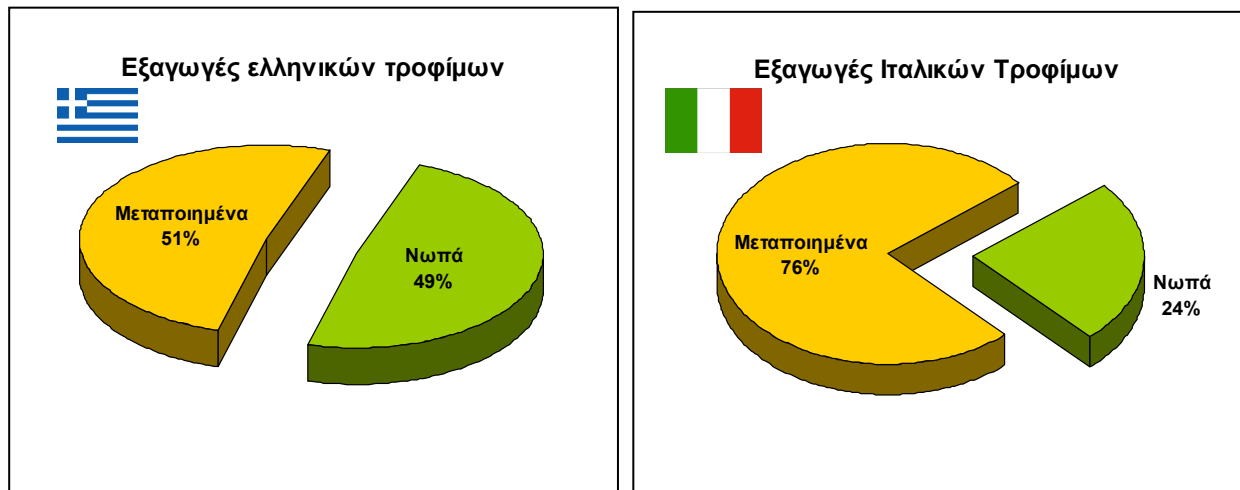
Άρα, πρώτον, δεν παράγει μαζικά προϊόντα για να κατακλύσει τις αγορές και να ανταγωνιστεί σε επίπεδο τιμών και δεύτερον, έχει υψηλό κόστος παραγωγής. Έτσι αυτά τα προϊόντα είναι καλύτερο να διατίθενται μετά από κάποια επεξεργασία, σε καλές συσκευασίες και να κατακτούν τις καλές αγορές του κόσμου, χάρις σε ένα δυνατό μάρκετινγκ, αντί για τη διάθεσή τους ως νωπά και χύμα, όπως κυρίως γίνεται.

Είναι επίσης γνωστό ότι ο εν λόγω κλάδος (όπως βέβαια και όλοι οι υπόλοιποι), πρέπει να παρουσιάσει στις διεθνείς αγορές **περισσότερα προϊόντα προστιθέμενης αξίας**, δηλαδή μεταποιημένα, προσαρμοσμένα στη ζήτηση που καταγράφεται στις αγορές και στις διεθνείς τάσεις, σε καλές συσκευασίες και σε θετική σχέση ποιότητας-τιμής.

Τέλος, είναι επίσης γνωστό ότι σε ένα μεγάλο βαθμό ελληνικά αγροτοδιατροφικά προϊόντα εξάγονται νωπά σε χώρες οι οποίες λόγω της ποιότητάς τους είτε τα διαθέτουν παγκοσμίως ως δικά τους, με δικές τους συσκευασίες (όπως ελαιόλαδο), είτε τα χρησιμοποιούν ως πρώτη ύλη για τη δική τους μεταποιητική βιομηχανία. Για παράδειγμα, φρέσκα ψάρια, σιμιγδάλι, κατσικίσιο γάλα. Η Ιταλία πέρασε στα τελευταία χρόνια τη Γερμανία στην 1^η θέση

εξαγωγών ελληνικών τροφίμων αλλά αυτό μόνο θετικό δεν είναι. Διότι η Γερμανία αγοράζει προϊόντα μας προς κατανάλωση ενώ η Ιταλία κυρίως για να τροφοδοτήσει τη βιομηχανία της με καλή πρώτη ύλη.

Γράφημα 3. Σχέση μεταποιημένων-νωπών εξαγωγών ελληνικών τροφίμων και σύγκριση με την Ιταλία

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, επεξεργασία Global Greece

Με βάση τα παραπάνω δεδομένα, η προσφορά του κλάδου Τροφίμων και Ποτών στην Ελληνική οικονομία **είναι σημαντική αλλά όχι απόλυτα ικανοποιητική**. Δεν είναι δηλαδή εκείνη που θα μπορούσε και θα έπρεπε. Θα ήταν κατά συνέπεια αναγκαίο να βελτιωθούν οι εξαγωγές του κλάδου τόσο σε ποσότητα όσο και σε αξία.

Το τελευταίο θα επιτευχθεί με τη βελτίωση των εξαγωγών όλων των προϊόντων αλλά κυρίως των προϊόντων προστιθέμενης αξίας.

Προς τούτο:

Ένας κρίσιμος παράγοντας είναι ο εντοπισμός των πιο σπουδαίων εξαγόμενων προϊόντων, τόσο σε μέγεθος εξαγωγών όσο και σε προοπτική, σε ανάπτυξή τους δηλαδή στα τελευταία χρόνια, ανεξάρτητα αν οι ποσότητες είναι μεγάλες ή μικρές.

Η παραπάνω ανάλυση δεν έχει νόημα αν δεν γίνει αντίστοιχη και για τις χώρες προορισμού των ελληνικών προϊόντων. Σε ποιες χώρες δηλαδή κατευθύνεται το κάθε προϊόν, σε ποιες σημειώνονται οι περισσότερες εξαγωγές και σε ποιες η μεγαλύτερη ανάπτυξη (βελτίωση). Αυτό μας δείχνει το δρόμο ως προς τα πού πρέπει να στραφούμε και να διαθέσουμε πόρους και δυνάμεις.

Στα παραπάνω ερωτήματα αποσκοπεί να απαντήσει η παρούσα μελέτη.

Η Μελέτη καταλήγει στην επιλογή μιας 30άδας κρίσιμων προϊόντων, καθώς επίσης και στον εντοπισμό των χωρών με το μεγαλύτερο ενδιαφέρον για καθένα από αυτά.

Όλη η αξιολόγηση των δεδομένων χωρίζεται σε δύο μέρη, τα **νωπά** και τα **μεταποιημένα** προϊόντα, εκείνα τα οποία ενσωματώνουν δηλαδή προστιθέμενη αξία, προφανώς πωλούνται σε καλύτερες τιμές και σε καλύτερες αγορές, φέρνουν περισσότερα οικονομικά οφέλη στη χώρα και δημιουργούν απασχόληση.

Δεν δίνεται όμως ιδιαίτερη σημασία στα προϊόντα τα οποία, όπως προαναφέρθηκε, εξάγονται νωπά σε χώρες οι οποίες τα χρησιμοποιούν ως πρώτη ύλη. Τα εντοπίζουμε, εντοπίζουμε και τις χώρες αλλά δεν τα συμπεριλαμβάνουμε στο προϊόντα προτεραιότητας.

Η διαφοροποίηση της μελέτης είναι η χρήση χρωμάτων στους πίνακες ανάλογα με τα μεγέθη.

Δηλαδή, στα πολύ μεγάλα μεγέθη, είτε αυτά αφορούν σε ποσότητες είτε σε ποσοστά ανάπτυξης των εξαγωγών, χρησιμοποιείται το σκούρο πράσινο για να τα ξεχωρίζει. Στα μεσαία μεγέθη χρησιμοποιείται το ανοιχτό πράσινο ενώ στα μικρότερα δεν υπάρχει χρώμα. Επίσης, όπου σημειώνεται αρνητική ανάπτυξη χρησιμοποιούνται κόκκινα ψηφία. Οι ονομασίες των μεταποιημένων προϊόντων βάφονται με κίτρινο χρώμα.

Έτσι ο αναγνώστης έχει έτσι τη δυνατότητα να μελετά και να προσλαμβάνει το νόημα του κάθε πίνακα **πολύ εύκολα με μια ματιά.**

B) Κρίσιμοι υποκλάδοι (κατηγορίες προϊόντων) και Προϊόντα

Στον παρακάτω Πίνακα 1 φαίνονται οι κυριότερες κατηγορίες εξαγόμενων ελληνικών προϊόντων τροφίμων, σε κατάταξη με βάση τις εξαγόμενες ποσότητες, σε Μέσο Όρο 5ετίας. Στις δύο τελευταίες στήλες αναφέρεται η ανάπτυξη των εξαγωγών για το κάθε προϊόν, όπως αυτή προκύπτει από τη διαφορά των εξαγωγών του ανάμεσα στον Μέσο Όρο της τελευταίας 5ετίας και τη χρονιά του 2018 για την οποία έχουμε ολοκληρωμένα στοιχεία, καθώς και ανάμεσα στο 2017 και το 2018, δηλαδή τον τελευταίο χρόνο.

Για λόγους χώρου στην αρχική προσέγγιση δεν έχουν συμπεριληφθεί τα δεδομένα των εξαγωγών των τριών από τα πέντε τελευταία χρόνια, τα οποία ωστόσο έχουν συμπεριληφθεί στον υπολογισμό του ΜΟ της 5ετίας, όπως φαίνεται στη στήλη(γ).

ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Προϊόντα μεταποίησης

Μεγάλες ποσότητες ή ανάπτυξη

Πολύ μεγάλες ποσότητες ή ανάπτυξη

Αρνητική ανάπτυξη

Πίνακας 1.	2017 σε €	2018 σε €	ΜΟ 5ετίας σε €	Διαφορά ΜΟ 5ετίας με το 2018	Διαφορά 2018 με το 2017
ΝΩΠΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	Στήλη (α)	Στήλη (β)	Στήλη (γ)	Στήλη (δ)	Στήλη (ε)
Ελαιόλαδο παρθένο	480.217.589	585.214.331	508.415.783	15,11%	21,86%
Ψάρια φρέσκα	535.296.193	513.201.549	495.961.581	3,48%	-4,13%
Ελιές	408.326.941	435.320.515	376.745.898	15,55%	6,61%
Εσπεριδοειδή	167.706.886	196.792.686	186.352.222	5,60%	17,34%
Σταφύλια	173.342.786	136.562.438	160.914.978	-15,13%	-21,22%
Βερικοκα-κερασια-ροδακινα	125.058.337	132.820.149	132.210.715	0,46%	6,21%
Ακτινίδια	115.704.713	123.364.539	96.614.635	27,69%	6,62%
Ελαιόλαδο εξευγενισμένο	46.689.872	70.706.246	44.855.772	57,63%	51,44%
Φρούτα διατηρημένα ή ΚΤΨ	38.880.634	39.866.428	40.882.595	-2,49%	2,54%
Μαλάκια	30.715.886	32.920.502	29.392.440	12,00%	7,18%
Κρέας προβάτου	30.728.464	35.231.068	27.343.275	28,85%	14,65%
Σπαράγγια	15.748.088	18.600.930	18.466.321	0,73%	18,12%
Αλεύρι	11.670.607	13.320.806	14.727.919	-9,55%	14,14%
Ντομάτες	12.618.688	12.743.894	13.902.689	-8,34%	0,99%
Μέλι	13.599.160	15.524.449	10.851.269	43,07%	14,16%
Ελιές διατ. μη βρωσ.	8.694.592	8.136.243	8.950.212	-9,09%	-6,42%
Ψάρια ΚΤΨ	8.459.130	9.068.951	7.332.554	23,68%	7,21%
Ελιές νωπές	3.663.800	6.461.961	3.074.346	110,19%	76,37%
Κρόκος	3.703.328	3.678.949	2.587.768	42,17%	-0,66%
Σιμιγδάλι	1.016.197	1.323.635	1.571.198	-15,76%	30,25%
Πρόβατα ζωντανά	1.314.208	1.068.816	1.141.155	-6,34%	-18,67%

ΜΕΤΑΠΟΙΗΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	Στήλη (α)	Στήλη (β)	Στήλη (γ)	Στήλη (δ)	Στήλη (ε)
Παρασκευάσματα λαχανικών	454.824.523	489.304.165	425.017.668	15,13%	7,58%
ΦΕΤΑ	427.549.701	449.373.620	323.547.592	15,43%	5,10%
Κομπόστες	282.683.277	312.399.517	301.137.737	3,74%	10,51%
Γιαούρτι, βούτυρο, κρεμα	146.727.994	156.562.781	139.066.251	12,58%	6,70%
Τουρσί	102.487.219	106.553.283	91.620.948	16,30%	3,97%
Αρτοποιία, μπισκότα κλπ	82.386.024	107.913.425	78.826.442	36,90%	30,99%
Υπόλοιπα Τυριά	427.549.701	449.373.620	73.660.727	15,43%	5,10%
Κρασί	77.163.930	82.646.539	72.594.608	13,85%	7,11%
Ντομάτες διατηρημένες	52.112.722	45.583.219	57.645.231	-20,92%	-12,53%
Μαρμελαδες, Γλυκά κουταλ.	43.607.897	51.950.773	49.725.162	4,48%	19,13%
Ζυμαρικά	42.697.364	42.463.012	42.787.072	-0,76%	-0,55%
Σταφίδες	37.964.834	43.099.420	38.630.533	11,57%	13,52%
Ούζο	38.537.132	39.601.151	35.657.851	11,06%	2,76%
Παγωτά	33.736.610	28.609.017	26.905.714	6,33%	-15,20%
Φιλέτα ψαριών	31.363.465	33.572.168	23.169.991	44,90%	7,04%
Μπύρα	21.673.763	18.392.419	19.182.178	-4,12%	-15,14%
Σάλτσες, αρτύματα	12.101.569	14.506.574	10.810.547	34,19%	19,87%
Νερό	12.597.626	11.351.229	10.330.966	9,88%	-9,89%
Σύκα ξερά	12.354.467	9.143.379	9.859.163	-7,26%	-25,99%
Γάλα συμπυκνωμένο	6.001.634	8.848.925	6.382.473	38,64%	47,44%
Παρασκευάσματα ψαριών	6.252.770	6.737.251	6.140.994	9,71%	7,75%
Παρασκ. Κρεατος – Λουκάν.	6.108.095	7.307.375	5.771.316	26,62%	19,63%
Μαλάκια, μαλακ/κα Παρασκ.	5.652.918	4.581.550	4.531.863	1,10%	-18,95%
Ζωμοί, σούπες	4.813.343	5.228.846	4.428.668	18,07%	8,63%
Παρασκ. Λαχανικών ΚΤΨ	617.245	836.913	505.293	65,63%	35,59%

Πηγή: EUROSTAT, επεξεργασία Global Greece

Στον πίνακα βλέπουμε τις εξαγωγές ελληνικών τροφίμων, χωρισμένα σε δύο κατηγορίες, τα Νωπά και τα Μεταποιημένα, ταξινομημένα ανάλογα με το μέγεθος των εξαγωγών τους. Τα δεδομένα του Πίνακα φαίνονται πιο παραστατικά στα επόμενα τέσσερα γραφήματα. Αφορούν στα Νωπά προϊόντα των υψηλών και των χαμηλών εξαγόμενων ποσοτήτων και στα Μεταποιημένα προϊόντα επίσης των υψηλών και των χαμηλών ποσοτήτων.

Στον οριζόντιο άξονα ορίζεται η αύξηση που παρουσίασε κάθε προϊόν το 2018, σε σχέση με την προηγούμενη, το 2017. Δηλαδή τα δεδομένα της στήλης (ε) του Πίνακα 1.

Στον κάθετο άξονα ορίζεται η αύξηση που σημείωσε το κάθε προϊόν στις εξαγωγές του κατά την τελευταία 5ετία. Δηλαδή τα δεδομένα της στήλης (δ) του Πίνακα 1.

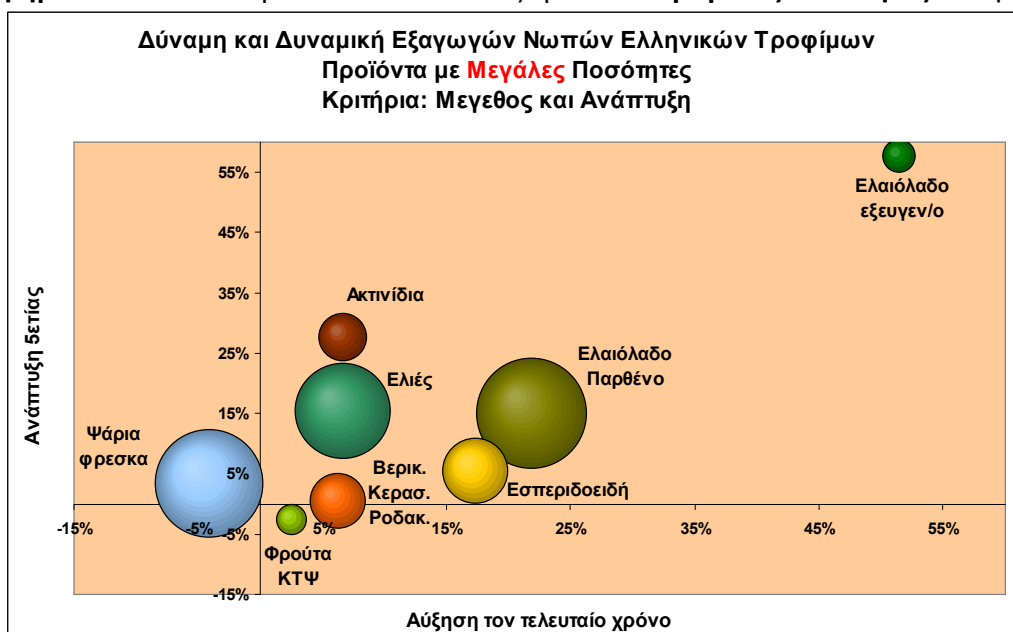
Το μέγεθος της σφαίρας η οποία απεικονίζει το κάθε είδος είναι ανάλογο με το μέγεθος των εξαγωγών του. Προκύπτει δηλαδή από τα δεδομένα της στήλης (γ) του Πίνακα 1.

Για τα προϊόντα τα οποία παρουσιάζουν καλή ανάπτυξη στην 5ετία, η σφαίρα που τα παριστά βρίσκεται ψηλά, ενώ για εκείνα που σημείωσαν καλή αύξηση τον τελευταίο χρόνο, η σφαίρα τους βρίσκεται δεξιά. Έτσι εκείνα που βρίσκονται στο πάνω δεξιό τεταρτημόριο

των εικόνων έχουν θετικές προοπτικές και όσο πιο ψηλότερα και δεξιότερα βρίσκονται, έχουν τις καλύτερες προοπτικές.

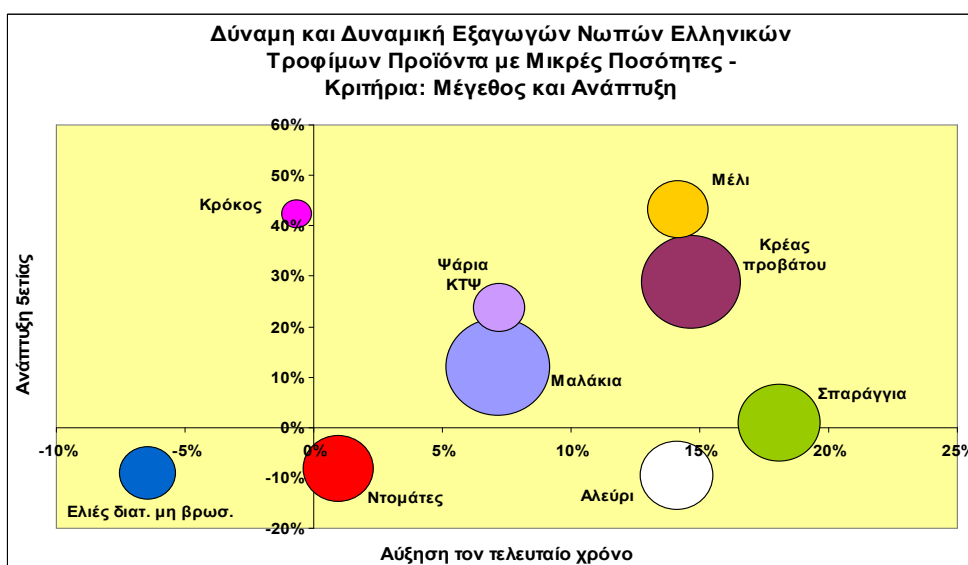
Κατά συνέπεια τις μεγαλύτερες εξαγωγές έχουν τα προϊόντα με τις μεγαλύτερες σφαίρες και τις καλύτερες προοπτικές εκείνα των οποίων η σφαίρα τους, ανεξαρτήτως μεγέθους, βρίσκεται στο άνω και δεξιά μέρος του σχήματος. Τα προϊόντα με τις μεγάλες σφαίρες είναι τα πιο κρίσιμα και όσο πιο πάνω και δεξιά βρίσκεται η μεγάλη σφαίρα είναι τα πιο σπουδαία. Τα προϊόντα με μικρή σφαίρα, αλλά πολύ πάνω και δεξιά είναι τα πιο ελπιδοφόρα.

Γράφημα 4. Τα ΝΩΠΑ προϊόντα τα οποία εξάγονται σε **μεγάλες ποσότητες** και η προοπτική

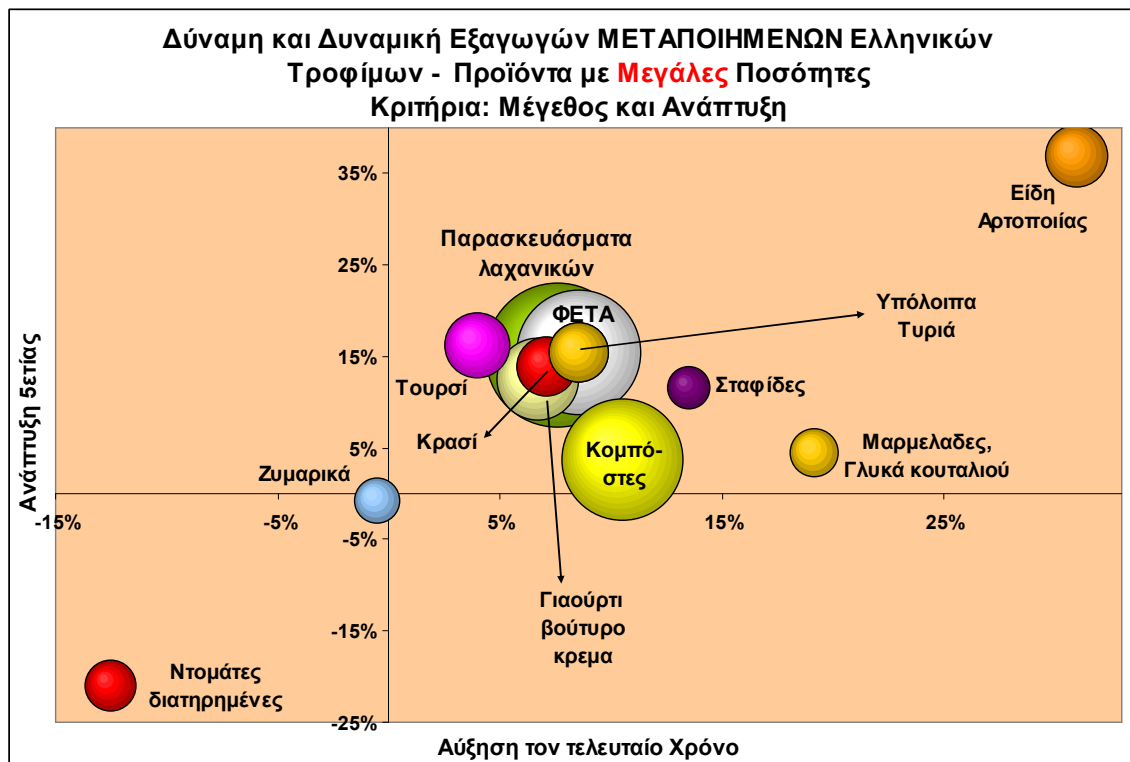
Πηγή: EUROSTAT, επεξεργασία Global Greece

Γράφημα 5. ΝΩΠΑ προϊόντα τα οποία εξάγονται σε **μικρότερες ποσότητες** και η προοπτική

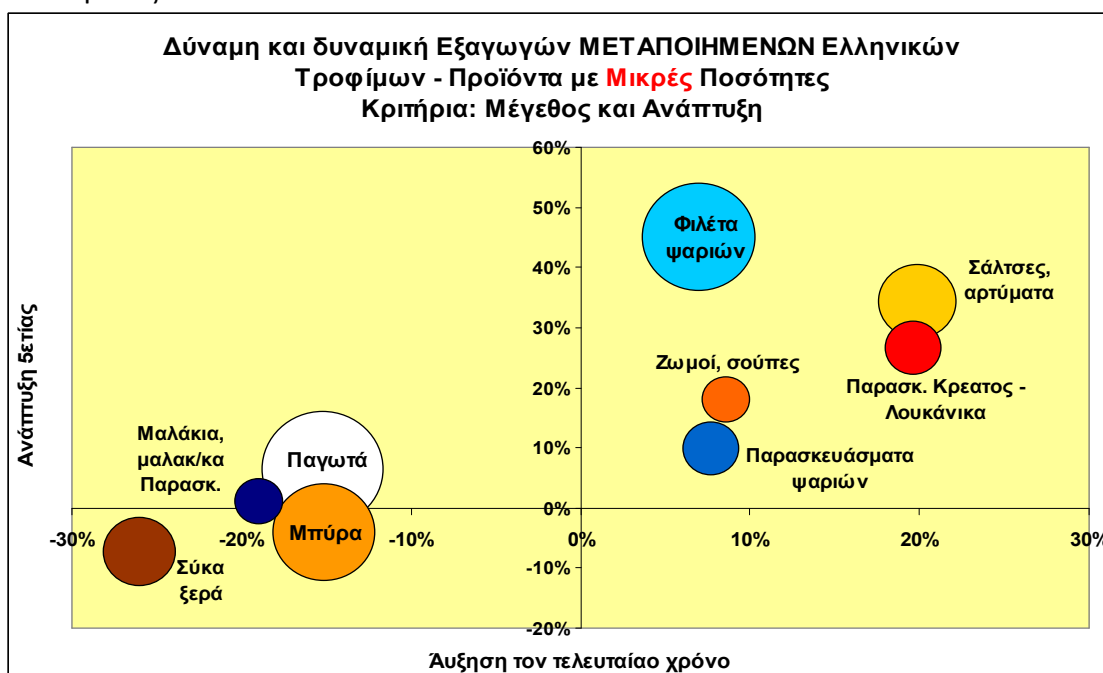
Πηγή: EUROSTAT, επεξεργασία Global Greece

Γράφημα 6. Τα **ΜΕΤΑΠΟΙΗΜΕΝΑ** προϊόντα τα οποία εξάγονται σε **μεγάλες ποσότητες** και η προοπτική τους

Πηγή: EUROSTAT, επεξεργασία Global Greece

Γράφημα 7. Τα **ΜΕΤΑΠΟΙΗΜΕΝΑ** προϊόντα τα οποία εξάγονται σε **μικρές ποσότητες** και η προοπτική τους

Πηγή: EUROSTAT, επεξεργασία Global Greece

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΡΙΣΙΜΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ – Η ΧΡΥΣΗ 30ΑΔΑ

Δεν απαιτούνται περισσότερες εξηγήσεις για τα γραφήματα αυτά καθώς οι εικόνες μας οδηγούν μόνες τους στα συμπεράσματα:

Τα πιο κρίσιμα ελληνικά προϊόντα αγροτοδιατροφής είναι εκείνα τα οποία απεικονίζονται με τις μεγαλύτερες σφαίρες, ανεξάρτητα που τοποθετούνται και εκείνα τα οποία βρίσκονται στο πάνω-δεξιό μέρος των εικόνων, ανεξάρτητα αν απεικονίζονται από μικρές σφαίρες, δηλαδή για την ώρα δεν εξάγουν πολύ μεγάλες ποσότητες.

Αυτά τα προϊόντα αποτελούν κατά κάποιο τρόπο μια ελληνική Εθνική Ομάδα για τις εξαγωγές των τροφίμων.

Φυσικά, τα ακόμη πιο κρίσιμα εξ' αυτών είναι εκείνα τα οποία έχουν μεγάλη σφαίρα, δηλαδή μεγάλες ποσότητες και τοποθετούνται στο πάνω δεξιό μέρος καθώς και εκείνα τα οποία τοποθετούνται πολύ ψηλά και δεξιά στο πάνω-δεξιό τεταρτημόριο.

Αυτά αποτελούν την 12άδα αυτής της ελληνικής Εθνικής Ομάδας για τις εξαγωγές των τροφίμων αν θέλουμε να δανειστούμε έναν ποδοσφαιρικό όρο.

Με βάση τα παραπάνω κριτήρια, λοιπόν και με δεδομένα ότι πρέπει να δώσουμε σημασία στα μεταποιημένα προϊόντα και να αποφύγουμε εκείνα τα οποία χρησιμοποιούνται ως πρώτες ύλες από άλλες χώρες, καταλήγουμε στην ακόλουθη 30άδα των πιο κρίσιμων εξαγόμενων ελληνικών αγροτοδιατροφικών προϊόντων:

I) Νωπά προϊόντα τα οποία σημειώνουν μεγάλους όγκους εξαγωγών και θετική ανάπτυξη:

- 1) Ελαιόλαδο παρθένο
- 2) Ελιές
- 3) Εσπεριδοειδή
- 4) Ακτινίδια
- 5) Ελαιόλαδο εξευγενισμένο

II) Νωπά προϊόντα τα οποία σημειώνουν μεγάλους όγκους εξαγωγών, με φυσιολογική ανάπτυξη:

- 1) Ψάρια φρέσκα
- 2) Σταφύλια
- 3) Βερίκοκα-κεράσια-ροδάκινα
- 4) Φρούτα διατηρημένα ή ΚΤΨ

III) Νωπά προϊόντα τα οποία δεν σημειώνουν (για την ώρα) μεγάλους όγκους εξαγωγών αλλά σημειώνουν πολύ καλή ανάπτυξη:

- 1) Σπαράγγια
- 2) Μέλι
- 3) Ψάρια κατεψυγμένα
- 4) Κρόκος

IV) Μεταποιημένα προϊόντα τα οποία σημειώνουν μεγάλους όγκους εξαγωγών και θετική ανάπτυξη:

- 1) Παρασκευάσματα λαχανικών
- 2) ΦΕΤΑ
- 3) Κομπόστες
- 4) Τουρσί
- 5) Αρτοποιία, μπισκότα κλπ
- 6) Υπόλοιπα Τυριά
- 7) Κρασί
- 8) Σταφίδες

V) Μεταποιημένα προϊόντα τα οποία σημειώνουν μεγάλους όγκους εξαγωγών, με φυσιολογική ανάπτυξη:

1. Γιαούρτι, βούτυρο, κρέμα
2. Ντομάτες διατηρημένες
3. Μαρμελάδες, Γλυκά κουταλιού
4. Ούζο

VI) Μεταποιημένα προϊόντα τα οποία δεν σημειώνουν (για την ώρα) μεγάλους όγκους εξαγωγών αλλά σημειώνουν πολύ καλή ανάπτυξη:

1. Φιλέτα ψαριών
2. Σάλτσες, αρτύματα
3. Παρασκευάσματα κρέατος – Λουκάνικα
4. Ζωμοί, σούπες
5. Παρασκευάσματα Λαχανικών ΚΤΨ

Σημείωση: Με δεδομένο ότι η μελέτη αποσκοπεί να εντοπιστούν τα κρίσιμα προϊόντα για τις εξαγωγές, ώστε να δοθεί σ' αυτά το βάρος, τόσο σε ενέργειες όσο και σε χρηματοδοτήσεις, τόσο από το μέρος των επιχειρήσεων όσο και από το αντίστοιχο της πολιτείας δεν συμπεριλαμβάνονται τα προϊόντα: Γάλα συμπυκνωμένο, Σιμιγδάλι, Σαρδέλες, μολονότι παρουσιάζουν αύξηση των εξαγωγών τους, όπως θα διαπιστώσει κανείς στους πίνακες, διότι αποτελούν εξαγωγή ποιοτικών πρώτων υλών από την Ελλάδα προς άλλες χώρες οι οποίες τις αξιοποιούν καλύτερα.

Στη κρίσιμη 30άδα δεν συμπεριλήφθηκαν επίσης τα προϊόντα, κρέας προβάτου, μαλάκια και ζυμαρικά, αν και φαίνονται να έχουν καλή τοποθέτηση στους πίνακες και τα γραφήματα διότι αντιμετωπίζουν ανταγωνιστικά μειονεκτήματα για να μπορέσουν να βελτιώσουν κατά πολύ τις εξαγωγές τους.

Γ) Οι κυριότερες χώρες εξαγωγών των ελληνικών Τροφίμων και Ποτών

B1. Χώρες προορισμού ελληνικών Τροφίμων και Ποτών, ΣΥΝΟΛΙΚΑ

Στους παρακάτω πίνακες βλέπουμε σε ποιες χώρες κατευθύνονται κυρίως οι εξαγωγές των επιλεγμένων κρίσιμων ελληνικών αγροτοδιατροφικών προϊόντων, σε βάθος και πάλι 5ετίας.

Στον Πίνακα 2 βλέπουμε τις ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ μας εξαγωγές Ελληνικών Τροφίμων προς κάθε χώρα – πελάτη, για κάθε ένα από τα 5 τελευταία χρόνια, τον Μέσο Όρο της 5ετίας (στήλη στ), καθώς και την βελτίωση που πραγματοποιήθηκε στις εξαγωγές προς κάθε χώρα, όπως αυτή προκύπτει, από τη διαφορά ανάμεσα στον ΜΟ της 5ετίας και το 2018 (στήλη ζ) και την αντίστοιχη ανάμεσα από το 2017 και το 2018 (στήλη η), εκφρασμένη σε ποσοστό.

Ακλουθούν τρία Γραφήματα, στα οποία απεικονίζεται πόσο σημαντική είναι η κάθε χώρα-πελάτης μας, με κριτήρια τόσο τις συνολικές ποσότητες που εισάγει όσο και την προοπτική.

Στον οριζόντιο άξονα ορίζεται η αύξηση που παρουσίασαν οι συνολικές εξαγωγές τροφίμων προς την κάθε χώρα το 2018, σε σχέση με το 2017. Δηλαδή τα δεδομένα της στήλης (η) του Πίνακα 1.

Στον κάθετο άξονα ορίζεται η αύξηση που παρουσίασαν οι εξαγωγές προς την κάθε χώρα κατά την τελευταία 5ετία. Δηλαδή τα δεδομένα της στήλης (ζ) του Πίνακα 2.

Το μέγεθος της σφαίρας η οποία απεικονίζει το κάθε είδος είναι ανάλογο με το μέγεθος των εξαγωγών του. Προκύπτει δηλαδή από τα δεδομένα της στήλης (στ) του Πίνακα 2.

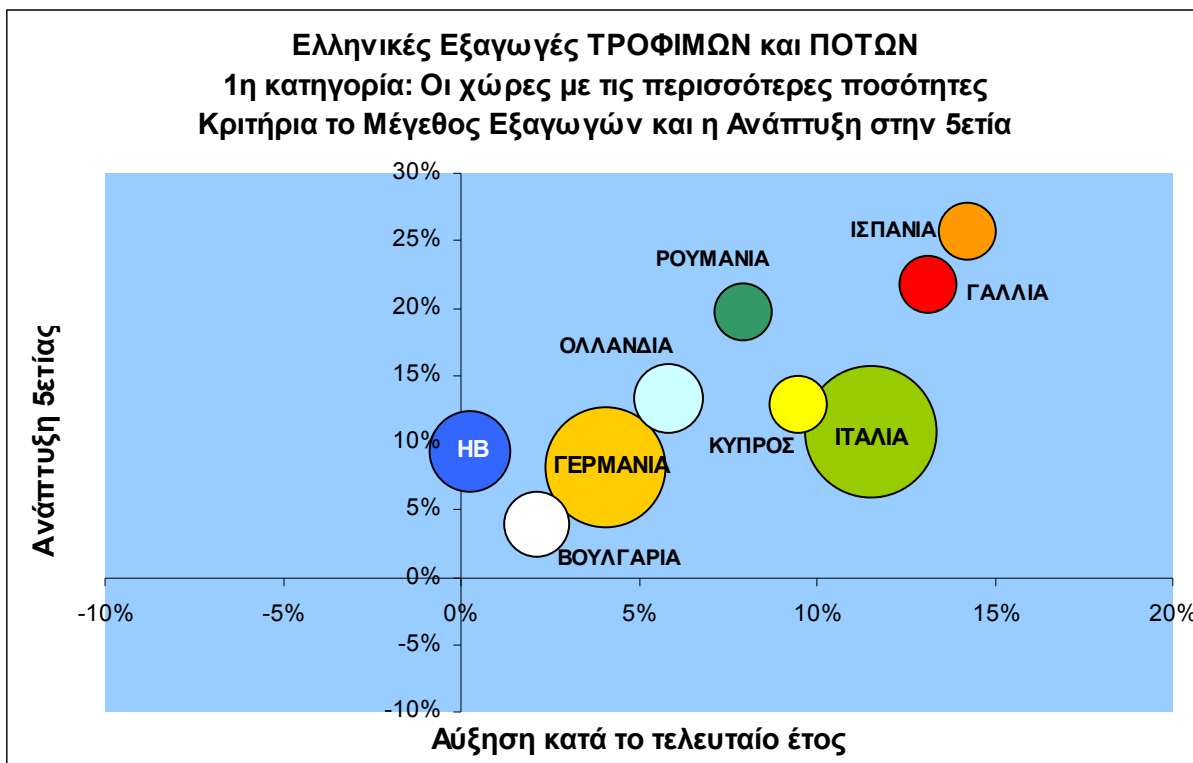
Για τις χώρες που παρουσιάζουν καλή ανάπτυξη στην 5ετία, η σφαίρα που τις παριστά βρίσκεται ψηλά, ενώ για εκείνες που σημείωσαν καλή αύξηση τον τελευταίο χρόνο, η σφαίρα τους βρίσκεται δεξιά. Έτσι εκείνες που βρίσκονται στο πάνω δεξιό τεταρτημόριο των εικόνων έχουν θετικές προοπτικές και όσο πιο ψηλότερα και δεξιότερα έχουν τις καλύτερες προοπτικές.

Στους πίνακες χρησιμοποιούνται και πάλι, προς διευκόλυνση του αναγνώστη, τα ίδια χρώματα, σκούρο πράσινο και ανοιχτό πράσινο, για να τονίσουν τις χώρες όπου εξαγονται οι μεγαλύτερες ποσότητες για κάθε προϊόν. Επίσης, η καλύτερη χρονιά για κάθε χώρα από τις πέντε τελευταίες βάφεται με σχελ χρώμα ώστε ο αναγνώστης να έχει όλη την πληροφόρηση με μια ματιά.

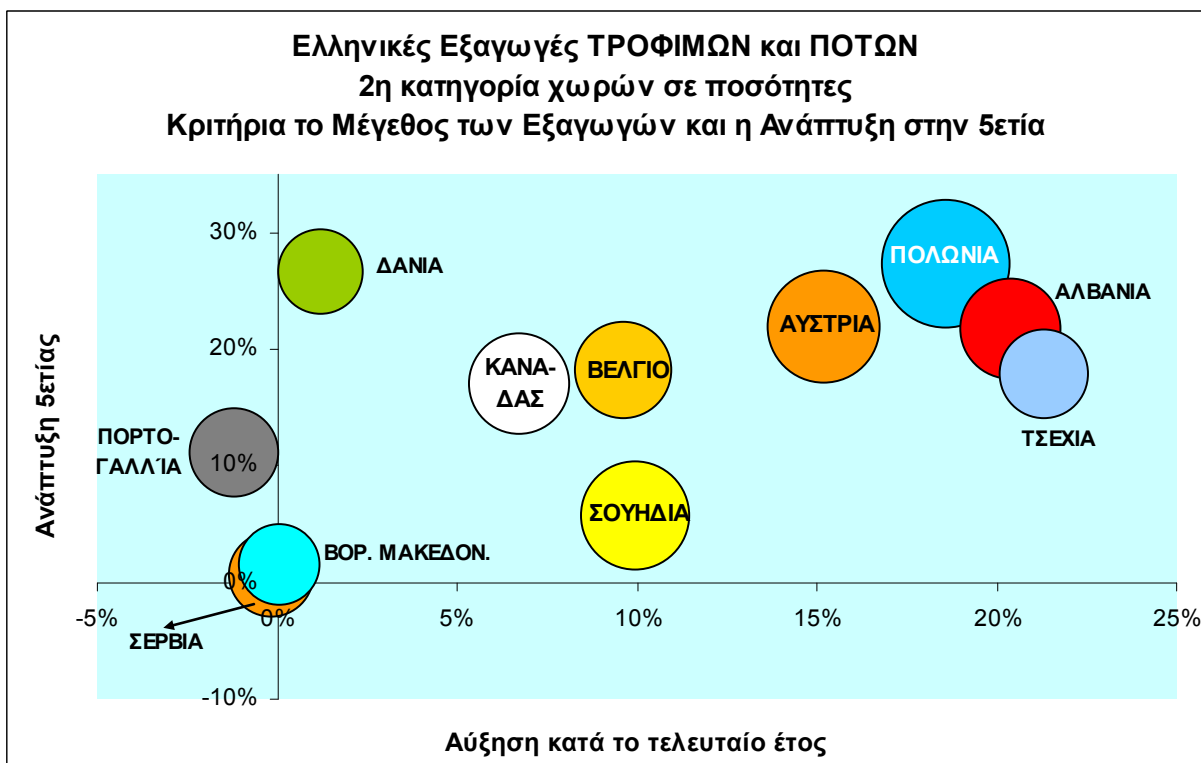
Πίνακας 2 **ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΑΝΑ ΧΩΡΑ**
ΜΕΓΕΘΗ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ - ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

	Σε €						ΜΟ 5ετίας	Διαφορά ΜΟ με 2018	Διαφορά 2017 με 2018
	2014	2015	2016	2017	2018	ΜΟ 5ετίας	με 2018	με 2018	
	Στήλη (α)	Στήλη (β)	Στήλη (γ)	Στήλη (δ)	Στήλη (ε)	Στήλη (στ)	Στήλ (ζ)	Στήλη (η)	
ΙΤΑΛΙΑ	589.061.379	964.379.846	931.464.916	849.980.207	948.184.736	856.614.217	11%	12%	
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	672.453.818	657.800.025	706.636.314	734.669.262	764.525.098	707.216.903	8%	4%	
ΗΒ	287.267.307	318.942.486	344.440.897	367.753.041	368.843.464	337.449.439	9%	0%	
ΗΠΑ	209.095.910	277.180.401	294.038.566	311.577.561	330.308.825	284.440.253	16%	6%	
ΚΥΠΡΟΣ	203.665.342	220.823.313	244.229.283	255.482.712	270.448.193	238.929.769	13%	6%	
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	226.165.543	225.200.071	222.918.519	232.850.708	237.831.856	228.993.339	4%	2%	
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	143.984.651	166.981.016	192.846.182	182.348.261	199.694.879	177.170.998	13%	10%	
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	129.512.271	153.994.244	193.867.750	196.077.869	211.683.531	177.027.133	20%	8%	
ΙΣΠΑΝΙΑ	123.170.799	163.315.665	172.738.387	190.814.957	218.021.391	173.612.240	26%	14%	
ΓΑΛΛΙΑ	144.869.886	150.539.787	167.604.167	183.814.171	207.998.986	170.965.399	22%	13%	
ΠΟΛΩΝΙΑ	80.276.575	81.266.315	103.310.997	106.992.307	126.871.979	99.743.635	27%	19%	
ΑΥΣΤΡΙΑ	54.741.130	74.348.326	82.250.283	82.137.659	94.641.035	77.623.687	22%	15%	
ΣΟΥΗΔΙΑ	73.466.809	76.639.800	74.108.530	72.261.402	79.455.244	75.186.357	6%	10%	
ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	54.931.016	63.006.785	68.653.593	76.121.016	81.189.056	68.780.293	18%	7%	
ΚΑΝΑΔΑΣ	52.259.862	57.768.645	63.195.545	69.423.645	74.098.260	63.349.191	17%	7%	
ΑΛΒΑΝΙΑ	57.377.218	55.901.506	59.821.373	63.057.380	75.930.303	62.417.556	22%	20%	
ΒΕΛΓΙΟ	50.217.589	57.468.316	57.472.239	64.991.089	71.251.562	60.280.159	18%	10%	
ΠΟΡΤΟΓΑΛ.	42.280.731	48.152.557	51.621.599	57.714.960	57.049.083	51.363.786	11%	-1%	
ΤΣΕΧΙΑ	37.886.927	42.634.773	58.363.077	47.247.489	57.340.532	48.694.560	18%	21%	
ΔΑΝΙΑ	31.261.518	31.990.886	50.620.266	57.287.472	57.993.354	45.830.699	27%	1%	
ΣΕΡΒΙΑ	44.178.692	43.574.897	49.169.539	46.142.976	46.081.552	45.829.531	1%	0%	
ΒΟΡ. ΜΑΚΕΔ	40.423.204	39.000.059	41.345.210	41.178.461	41.209.442	40.631.275	1%	0%	
ΡΩΣΙΑ	107.525.211	19.616.514	15.327.354	18.292.793	25.659.308	37.284.236	-31%	40%	
Α. ΑΡΑΒΙΑ	34.000.473	42.397.313	36.645.509	38.806.152	34.200.039	37.209.897	-8%	-12%	
ΕΛΒΕΤΙΑ	31.686.504	36.196.245	37.177.020	40.876.564	38.808.830	36.949.033	5%	-5%	
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	26.304.859	26.620.793	33.848.279	30.044.103	36.811.975	30.726.002	20%	23%	
ΑΙΓΥΠΤΟΣ	32.988.810	36.022.282	30.638.259	21.017.126	29.229.268	29.979.149	-3%	39%	
ΤΟΥΡΚΙΑ	30.851.620	40.001.421	30.554.781	27.636.460	17.151.405	29.239.137	-41%	-38%	
ΙΑΠΩΝΙΑ	14.663.336	16.177.072	18.406.594	17.870.283	18.552.241	17.133.905	8%	4%	
ΗΑΕ	11.133.056	18.289.226	19.684.347	17.505.077	16.069.965	16.536.334	-3%	-8%	
ΚΙΝΑ	13.556.923	22.749.185	13.500.145	12.198.919	14.192.355	15.239.505	-7%	16%	
ΙΝΔΙΑ	1.599.268	1.680.616	3.857.123	4.490.617	10.797.716	4.485.068	141%	140%	
ΕΥ28-ΕΝΤΟΣ	3.010.797.898	3.591.134.172	3.803.540.859	3.831.605.077	4.127.241.753	3.672.863.952	12%	8%	
ΕΥ28-ΕΚΤΟΣ	967.411.780	1.003.837.504	1.005.216.264	1.040.509.950	1.098.881.293	1.023.171.358	7%	6%	
	3.978.209.678	4.594.971.676	4.808.757.123	4.872.115.027	5.226.123.046	4.696.035.310	11%	7%	

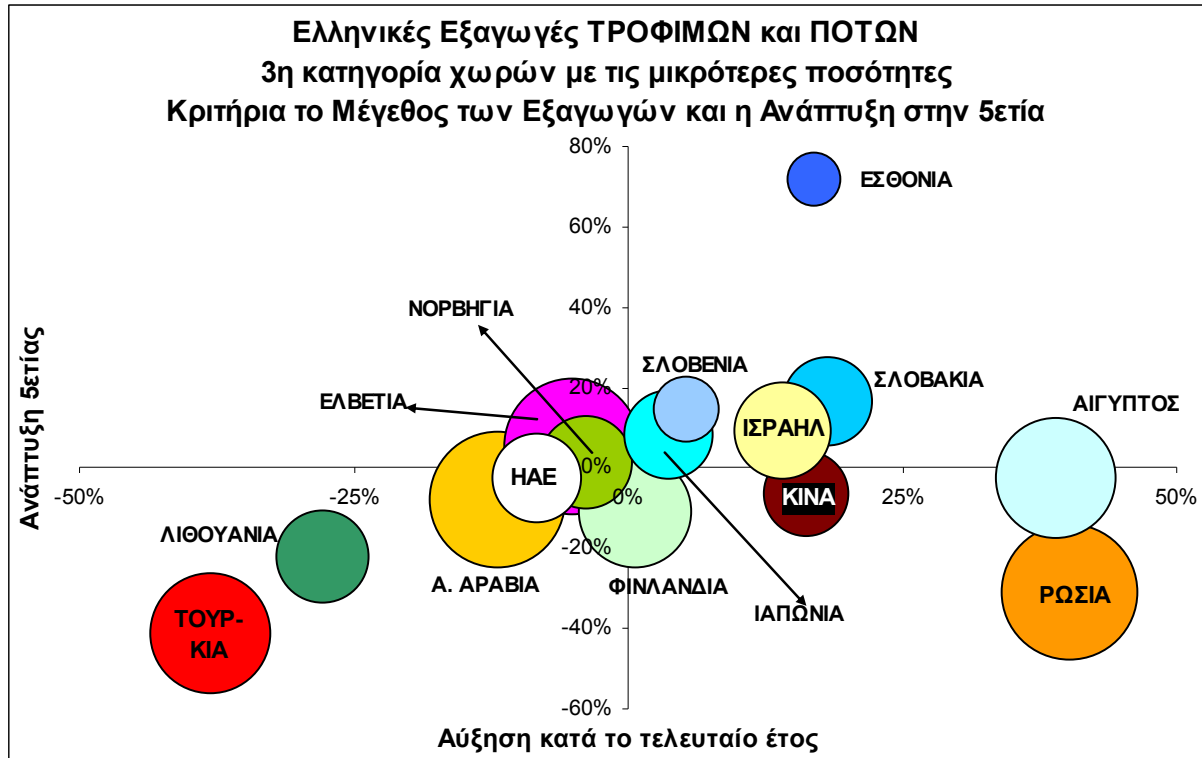
Γράφημα 8.

Γράφημα 9.

Γράφημα 10.

Συμπεράσματα:

Όπως βλέπουμε στο Γράφημα 8, οι κλασικές χώρες οι στις οποίες εξαγονται τα ελληνικά Τρόφιμα και Ποτά έχουν όλες και σταθερά θετικές προοπτικές. Άξια προσοχής όμως είναι η ανάπτυξη που παρουσιάζει η Ισπανία, η Γαλλία και η Ρουμανία.

Στις μεσαίες χώρες, Γράφημα 9, απεικονίζεται μια μεγάλη δυναμική για την Πολωνία, την Τσεχία, την Αυστρία και την Αλβανία και δευτερευόντως για το Βέλγιο, τον Καναδά, τη Δανία και τη Σουηδία.

Η Πολωνία είναι μια χώρα στην οποία πρέπει ιδιαίτερα να στοχεύσουν τα ελληνικά τρόφιμα, καθώς σύμφωνα με όλες τις εκθέσεις και εκτιμήσεις παρουσιάζει μεγάλο μέγεθος, ανερχόμενη οικονομική κατάσταση, ανοιχτή αγορά, καλό γαστρονομικό επίπεδο και φιλικότητα προς την Ελλάδα. Αυτό αποτυπώνεται και στην εικόνα.

Από τις χώρες οι οποίες προς το παρόν εισάγουν μικρές ποσότητες τροφίμων από την Ελλάδα, Γράφημα 9, αξιοσημείωτη είναι η βελτίωση της Εσθονίας και στη 5ετία και στον τελευταίο χρόνο. Σλοβακία, Σλοβενία και Ισραήλ πάνε καλά ενώ στον τελευταίο χρόνο εκτοξεύτηκαν οι εξαγωγές προς τη Ρωσία και την Αίγυπτο.

B2. Χώρες προορισμού ελληνικών Τροφίμων και Ποτών, ανά ΠΡΟΙΟΝ

Στην εξαγωγές της κάθε κατηγορίας προϊόντων ανά χώρα παραθέτουμε τον πλήρη πίνακα για την πιο κρίσιμη κατηγορία η οποία είναι τα Παρασκευάσματα Λαχανικών. Για τις επόμενες 10 κρίσιμότερες κατηγορίες προϊόντων παραθέτουμε μόνο το γράφημα. Δεν παρατίθενται όλοι οι Πίνακες (30) και όλα τα γραφήματα για λόγους οικονομίας χώρου.

Ωστόσο, όλοι οι Πίνακες και τα Γραφήματα, για κάθε προϊόν, μπορούν να ζητηθούν από κάθε ενδιαφερόμενο από την GLOBAL GREECE.

Στο τέλος υπάρχει ένας πολύ χρήσιμος συγκεντρωτικός πίνακας όπου για κάθε κατηγορία προϊόντων φαίνεται ποιες είναι οι επτά πρώτες σπουδαιότερες χώρες για τις εξαγωγές του και ποιες οι τρεις που συγκεντρώνουν τις καλύτερες προοπτικές, από τις υπόλοιπες.

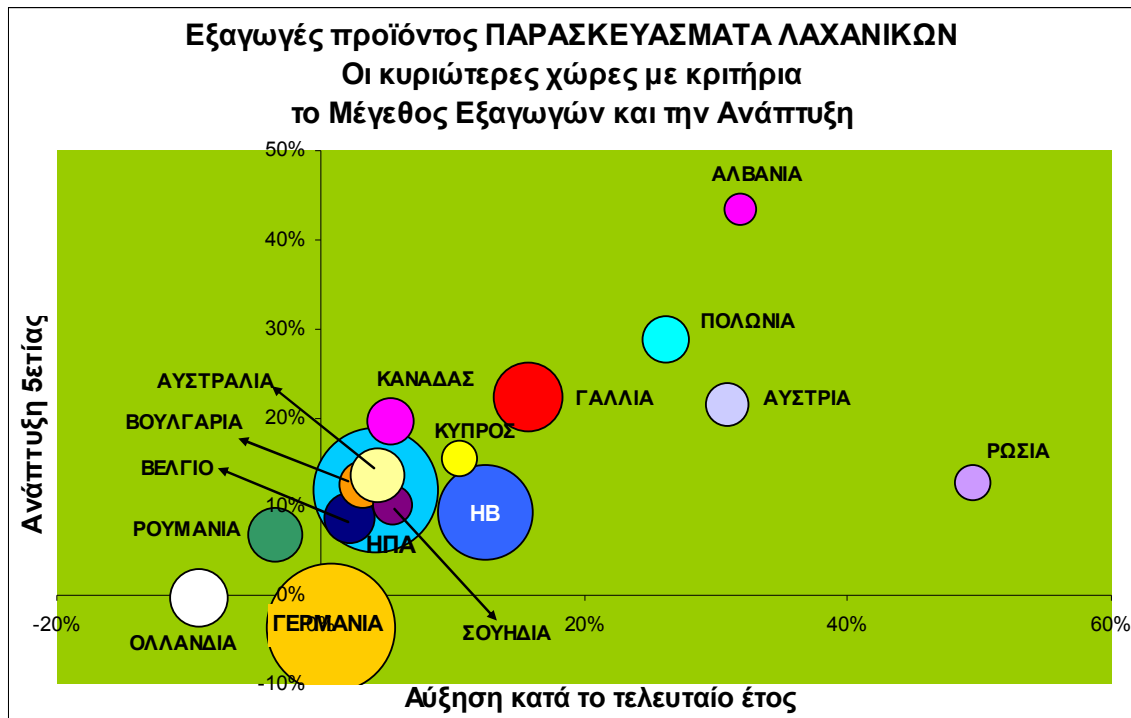
Πίνακας 3. Παρασκευάσματα Λαχανικών

ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΠΡΟΙΟΝΤΟΣ 'ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΛΑΧΑΝΙΚΩΝ', ΑΝΑ ΧΩΡΑ

	ΜΕΓΕΘΗ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ - ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ					ΜΟ 5ετίας	Διαφορά	Διαφορά
	2014	2015	2016	2017	2018		ΜΟ	2017
	Σε €						με 2018	με 2018
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	178.922.210	162.703.959	151.291.102	152.214.842	153.655.201	159.757.463	-3,82%	0,95%
ΗΠΑ	118.402.062	153.289.327	155.929.898	162.881.097	169.936.121	152.087.701	11,74%	4,33%
ΗΒ	86.724.547	87.920.368	92.138.491	87.937.697	99.068.727	90.757.966	9,16%	12,66%
ΙΤΑΛΙΑ	45.981.900	50.572.877	45.181.574	53.873.499	59.849.893	51.091.949	17,14%	11,09%
ΓΑΛΛΙΑ	40.334.480	41.471.788	44.580.053	49.020.404	56.763.463	46.434.038	22,25%	15,80%
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	28.140.330	37.220.981	38.465.115	39.086.693	35.538.243	35.690.272	-0,43%	-9,08%
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	21.934.795	30.944.326	38.449.502	35.592.517	34.414.891	32.267.206	6,66%	-3,31%
ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	24.581.146	26.117.034	30.927.662	31.889.693	33.294.010	29.361.909	13,39%	4,40%
ΒΕΛΓΙΟ	23.952.324	26.730.105	25.474.221	28.378.831	29.022.114	26.711.519	8,65%	2,27%
ΚΑΝΑΔΑΣ	20.866.726	20.302.116	24.699.534	27.967.231	29.466.025	24.660.326	19,49%	5,36%
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	19.559.875	22.412.546	25.099.406	26.170.176	27.010.578	24.050.516	12,31%	3,21%
ΠΟΛΩΝΙΑ	24.085.127	20.532.931	19.771.004	24.383.885	30.780.520	23.910.693	28,73%	26,23%
ΑΥΣΤΡΙΑ	16.440.806	17.782.042	18.290.230	17.031.939	22.302.378	18.369.479	21,41%	30,94%
ΣΟΥΗΔΙΑ	16.467.112	17.034.103	17.520.716	18.630.582	19.664.347	17.863.372	10,08%	5,55%
Σ. ΑΡΑΒΙΑ	15.769.039	19.450.500	14.914.993	16.320.107	16.252.569	16.541.442	-1,75%	-0,41%
ΤΑΙΛΑΝΔΗ	15.711.124	15.676.259	15.910.484	11.338.449	13.867.675	14.500.798	-4,37%	22,31%
ΡΩΣΙΑ	22.250.173	14.475.171	8.260.705	10.847.716	16.220.325	14.410.818	12,56%	49,53%
ΚΥΠΡΟΣ	11.533.628	13.230.348	13.094.422	14.048.901	15.540.389	13.489.538	15,20%	10,62%
ΑΛΒΑΝΙΑ	8.199.067	9.459.122	10.545.507	12.374.090	16.315.478	11.378.653	43,39%	31,85%
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	9.940.381	10.181.122	10.260.197	9.263.730	10.255.336	9.980.153	2,76%	10,70%
ΙΣΡΑΗΛ	8.252.684	8.926.150	9.606.664	10.712.348	11.036.563	9.706.882	13,70%	3,03%
ΕΥ28-ΕΝΤΟΣ	554.115.428	573.536.861	576.258.496	590.810.799	634.555.031	585.855.323	8,31%	7,40%
ΕΥ28-ΕΚΤΟΣ	345.833.563	378.507.294	377.546.187	398.758.747	422.459.029	384.620.964	9,84%	5,94%
ΣΥΝΟΛΟ	899.948.991	952.044.155	953.804.683	989.569.546	1.057.014.060	970.476.287	8,92%	6,82%

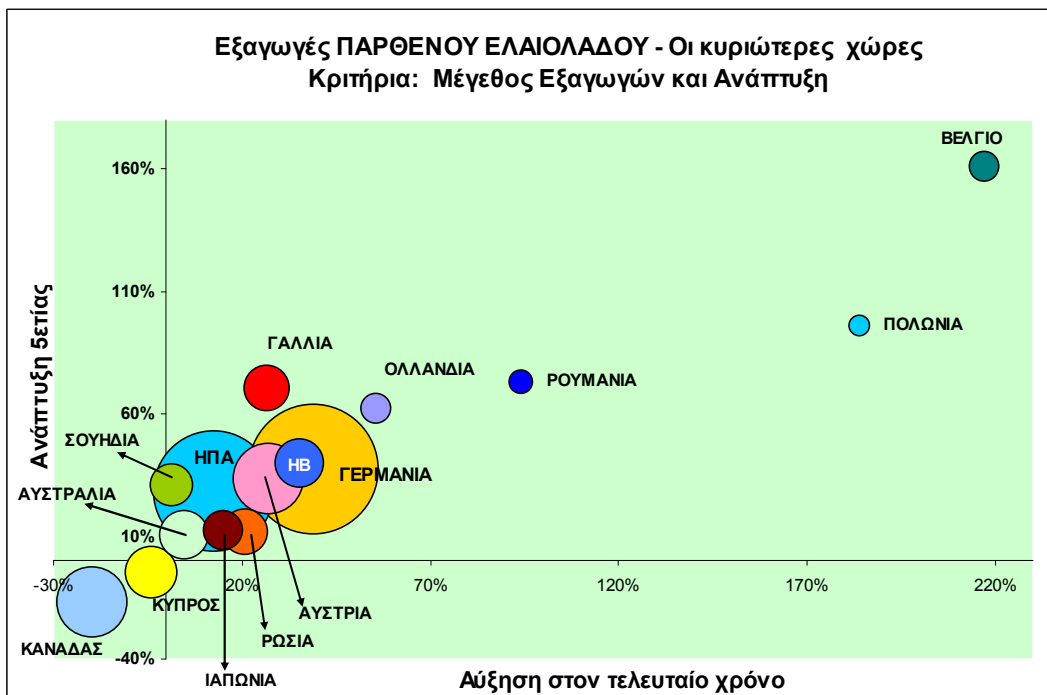
Πηγή: EUROSTAT, επεξεργασία Global Greece

Γράφημα 11.

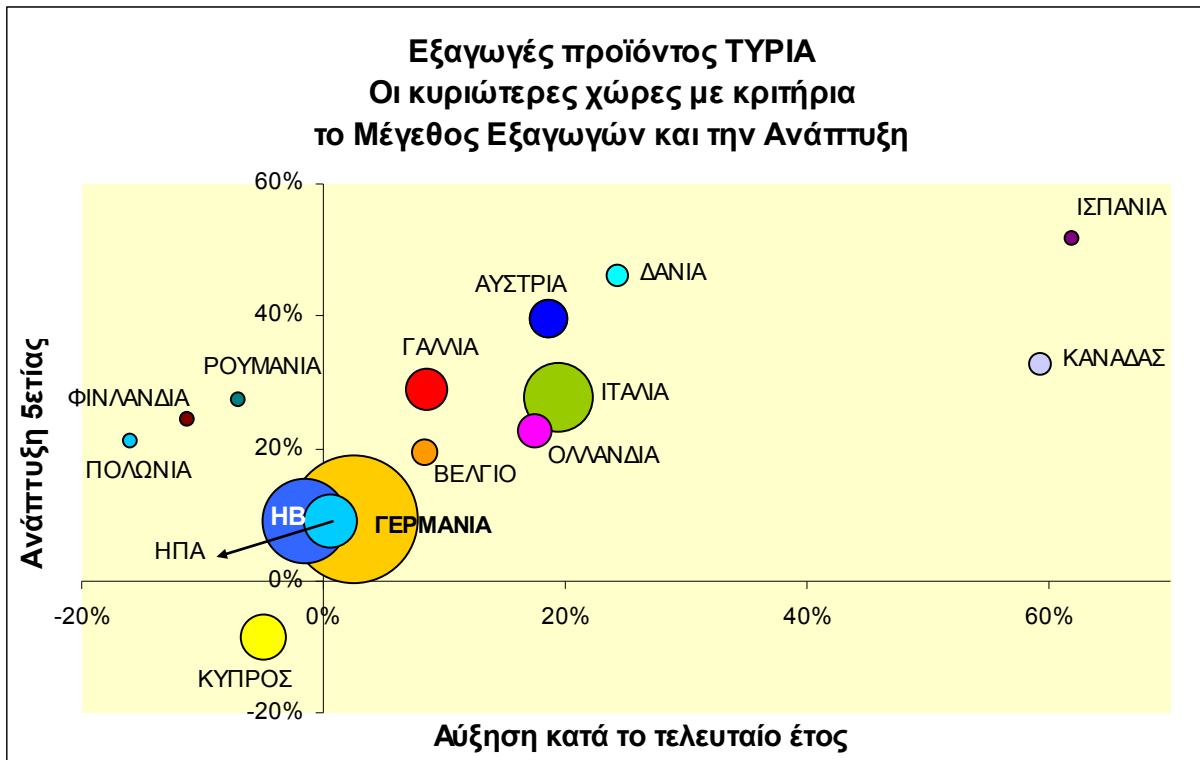

Ακολουθούν τα γραφήματα της απεικόνισης για τις 10 κρισιμότερες κατηγορίες ελληνικών τροφίμων της σημασίας των κυριότερων χωρών ως προς τις εξαγόμενες ποσότητες και ως προς τις προοπτικές.

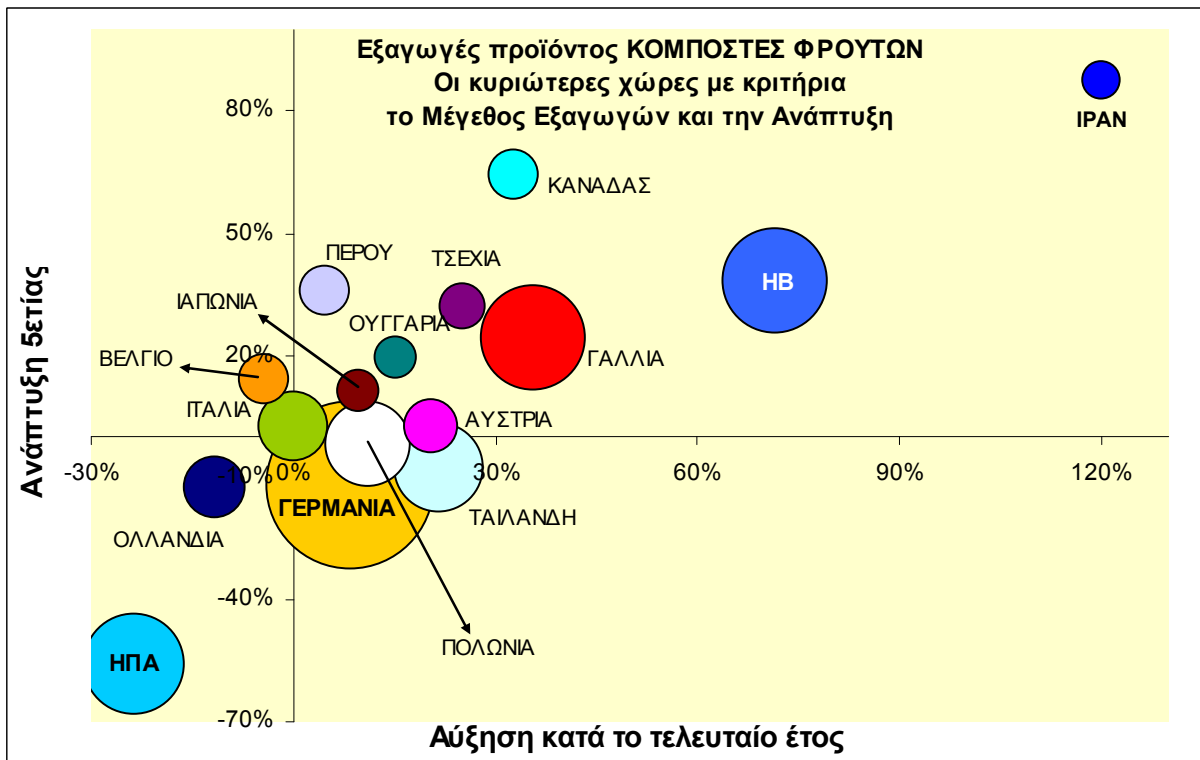
Γράφημα 12.

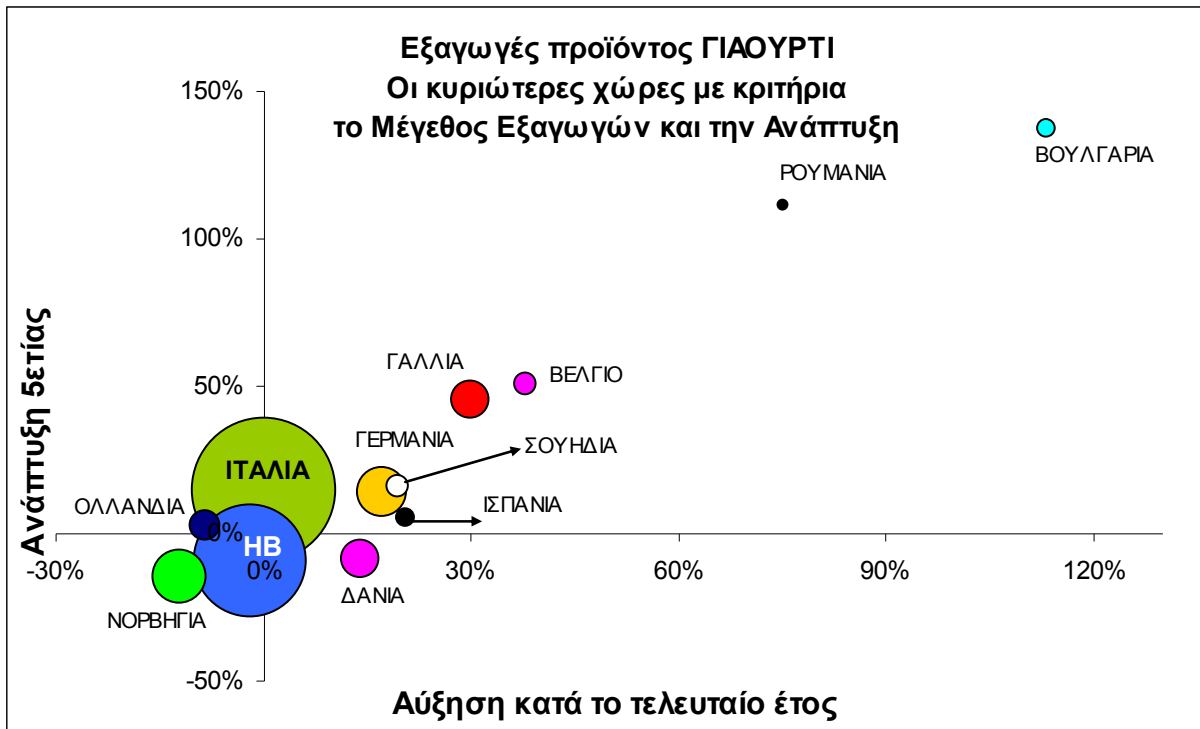
Γράφημα 13.

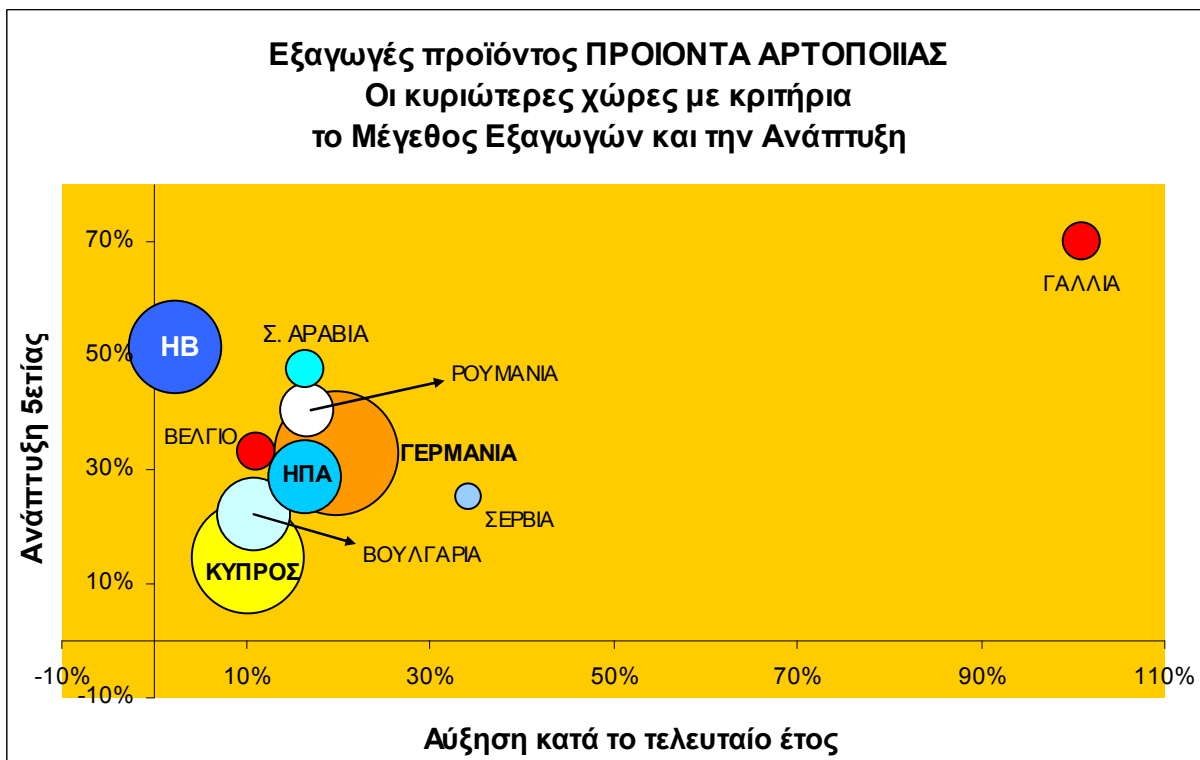
Γράφημα 14.

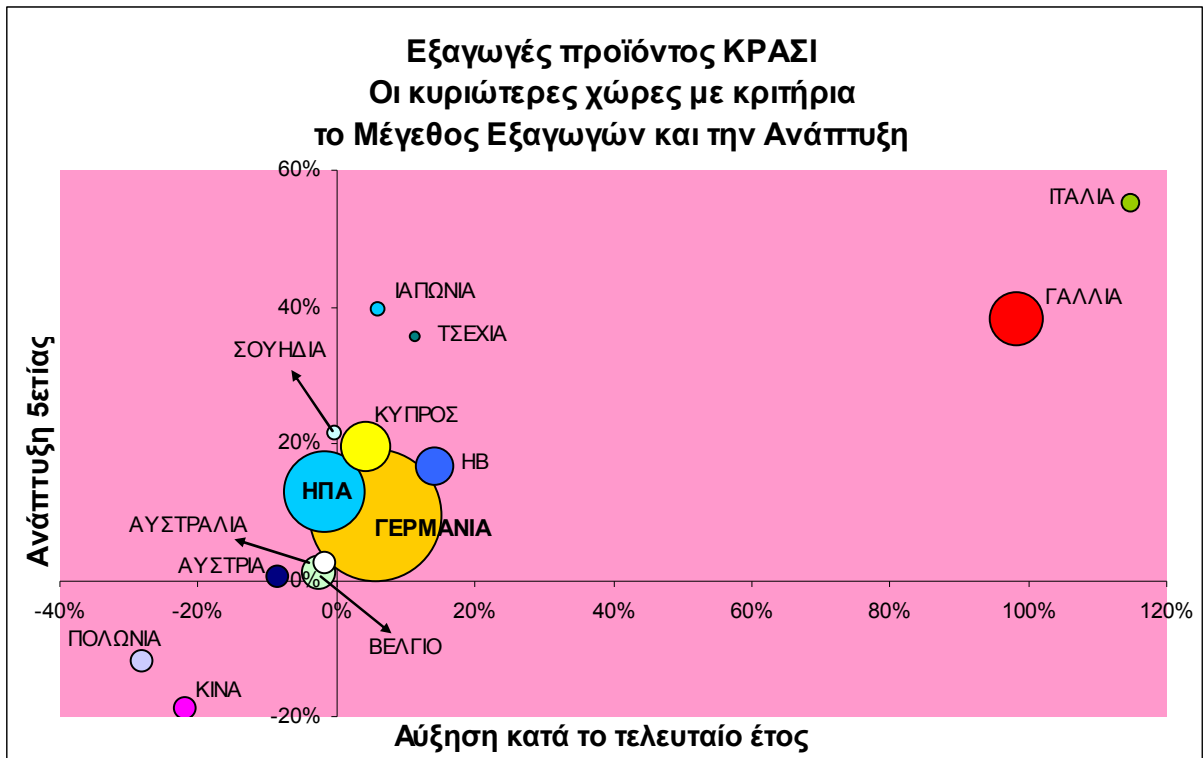
Γράφημα 15.

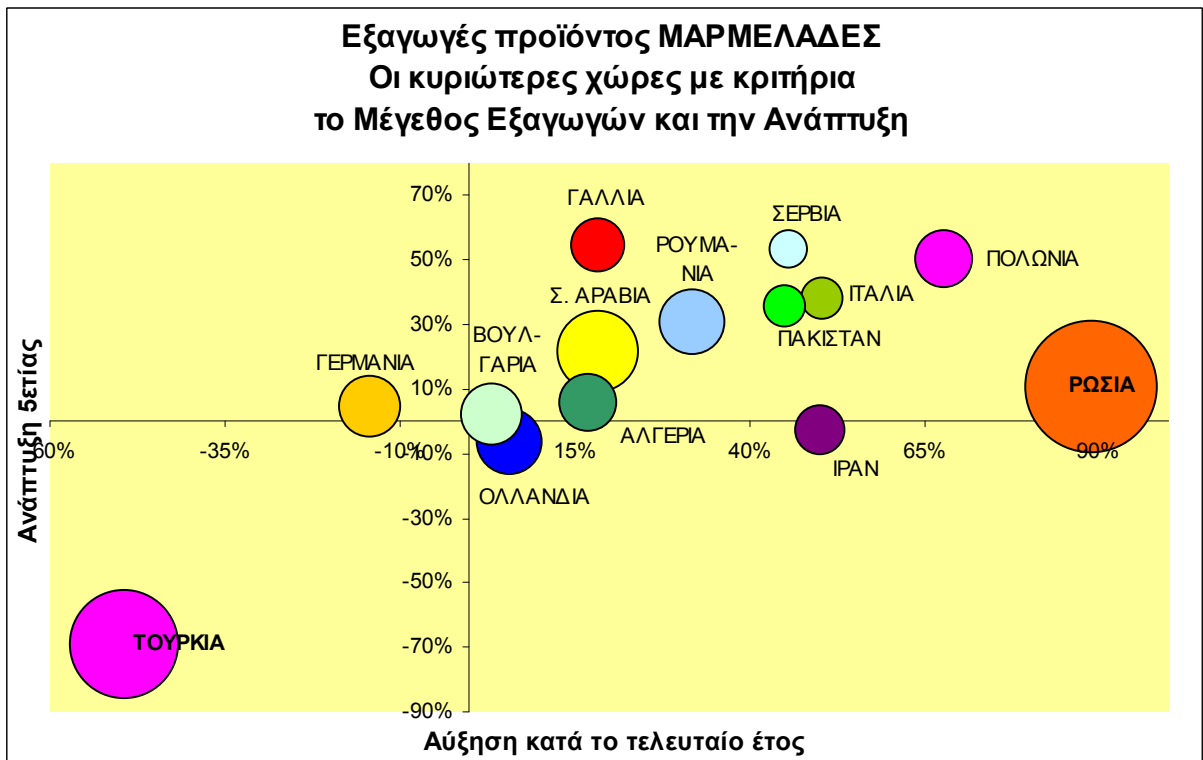
Γράφημα 16.

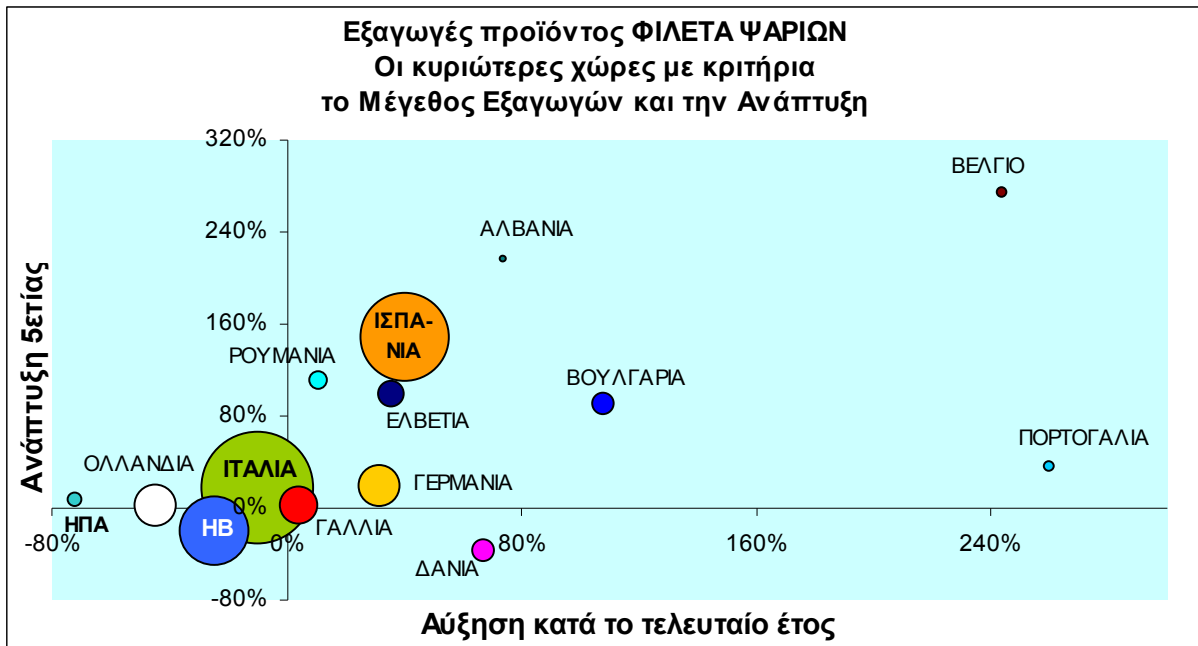
Γράφημα 17.

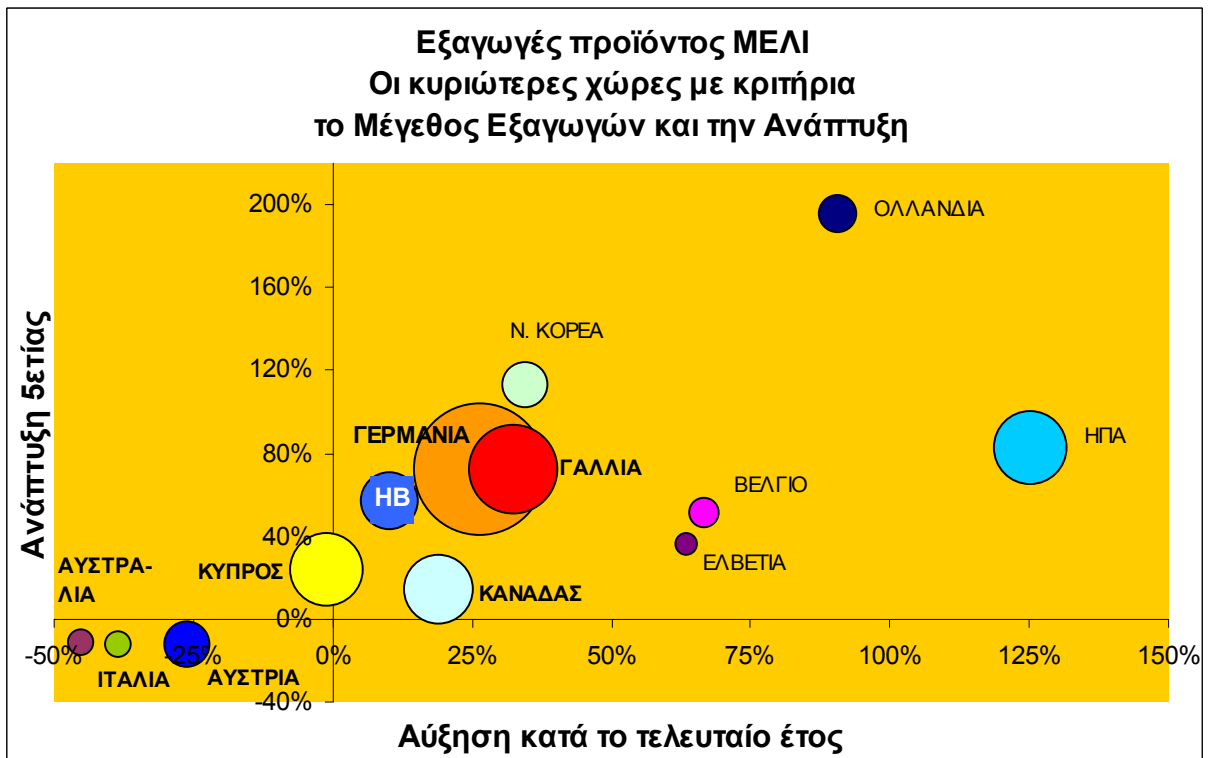
Γράφημα 18.

Γράφημα 19.

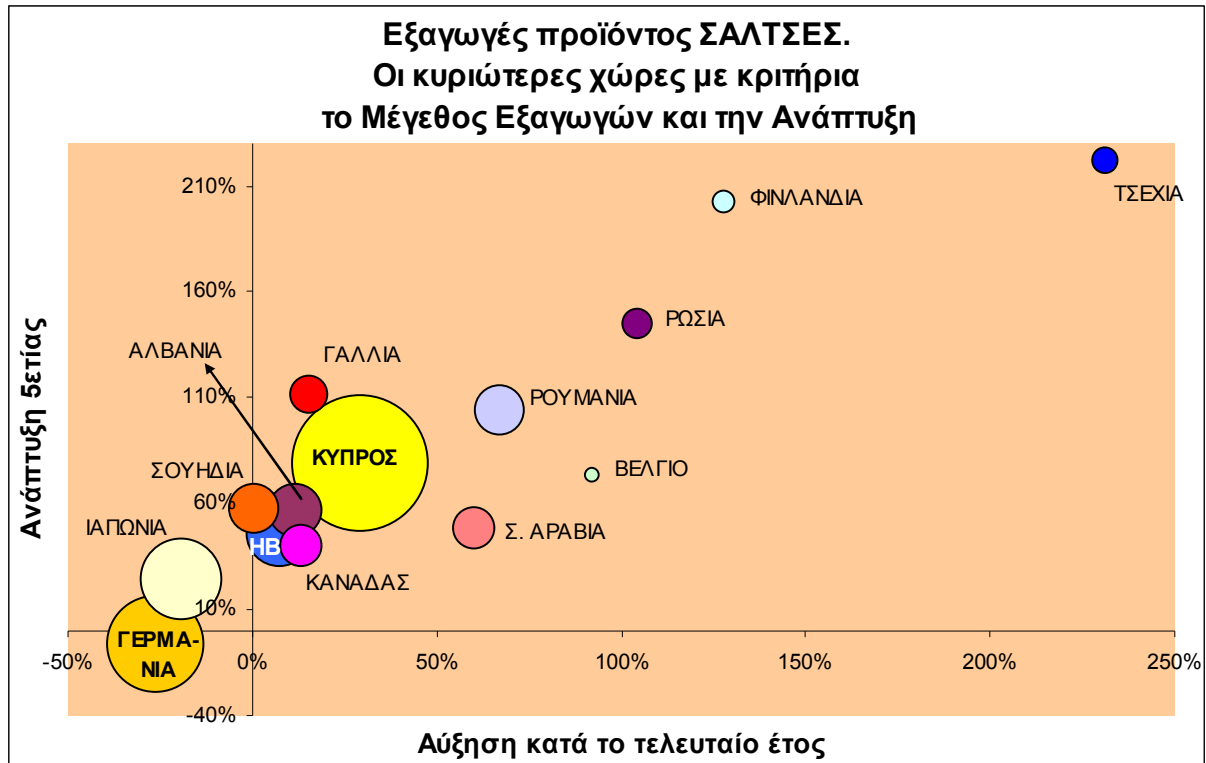

Γράφημα 20.

Γράφημα 21.

B3. Συγκεντρωτικός Πίνακας των 10 πρώτων χωρών προορισμού των ελληνικών Τροφίμων και Ποτών, ανά ΠΡΟΙΟΝ

Στον παρακάτω πίνακα βλέπουμε τις επτά πρώτες χώρες εξαγωγών, ανά κλάδο-προϊόν, σύμφωνα με τις ποσότητες των εξαγόμενων προϊόντων σ' αυτές, καθώς επίσης, στις τρεις τελευταίες θέσεις, τις χώρες οι οποίες δεν σημειώνουν μεγάλες ποσότητες αλλά δείχνουν πολύ καλή αυξητική τάση.

Χρησιμοποιούμε για τη διευκόλυνση του αναγνώστη την ίδια λογική, δηλαδή:

- Οι ονομασίες των παρασκευασμένων προϊόντων είναι με κίτρινο χρώμα.
- Στις πρώτες επτά στήλες των σημαντικών χωρών για το κάθε προϊόν, οι χώρες οι οποίες παρουσιάζουν και καλή ανάπτυξη σημειώνονται με σκούρο πράσινο χρώμα.
- Οι χώρες όμως στις εξαγωγές των οποίων παρουσιάζεται πτώση σημειώνονται με κόκκινα γράμματα.
- Στις τρεις τελευταίες στήλες οι χώρες με τις καλύτερες προοπτικές παρουσιάζονται με ανοιχτό πράσινο χρώμα.

Πίνακας 4.

Πολλές εξαγωγές και αύξηση
 Πολλές εξαγωγές μικρή ανάπτυξη
Κόκκινα ψηφία: πολλές εξαγωγές αλλά πτώση
 Μικρές εξαγωγές αλλά μεγάλη ανάπτυξη

Οι πρώτες ΧΩΡΕΣ, στις ΕΞΑΓΩΓΕΣ του κάθε ΠΡΟΙΟΝΤΟΣ

ΠΡΟΙΟΝΤΑ	Σε Ποσότητες							Σε Ανάπτυξη			
	1η	2η	3η	4η	5η	6η	7η	8η	9η	10η	
1 Ελαιόλαδο παρθένο	ΙΤΑ	ΓΕΡ	ΗΠΑ	ΚΑΝ	ΑΥΣ	ΙΣΠ	ΗΒ	ΓΑΛΛ	ΣΟΥ	ΒΕΛ	
2 Παρασκευάσματα λαχανικών	ΓΕΡ	ΗΠΑ	ΗΒ	ΙΤΑ	ΓΑΛ	ΟΛΛ	ΡΟΥ	ΚΑΝ	ΠΟΛ	ΑΥΣ	
3 Τυριά	ΓΕΡ	ΗΒ	ΙΤΑ	ΣΟΥ	ΗΠΑ	ΚΥΠ	ΓΑΛΛ	ΑΥΣ	ΟΛΛ	ΔΑΝ	
4 Κομπόστες	ΓΕΡ	ΓΑΛ	ΗΒ	ΗΠΑ	ΤΑΙΛ	ΠΟΛ	ΚΑΝ	ΠΕΡ	ΤΣΕΧ	ΙΡΑΝ	
5 Γιαούρτι	ΙΤΑ	ΗΒ	ΝΟΡ	ΑΥΣ	ΓΕΡ	ΓΑΛ	ΒΕΛ	ΣΟΥ	ΒΟΥΛ	ΡΟΥ	
6 Αρτοποιία, μπισκότα κλπ	ΓΕΡ	ΚΥΠ	ΗΒ	ΙΤΑ	ΒΟΥ	ΗΠΑ	ΡΟΥ	ΓΑΛΛ	ΒΕΛ	Σ.ΑΡ	
7 Κρασί	ΓΕΡ	ΗΠΑ	ΓΑΛΛ	ΚΑΝ	ΚΥΠ	ΗΒ	ΒΕΛ	ΙΤΑ	ΤΣΕ	ΙΑΠ	
8 Μαρμελαδες, Γλυκά κουταλιού	ΡΩΣ	ΤΟΥ	Σ.ΑΡ	ΗΠΑ	ΡΟΥ	ΟΛΛ	ΓΕΡ	ΠΟΛ	ΓΑΛΛ	ΙΤΑ	
9 Φιλέτα ψαριών	ΓΕΡ	ΓΑΛΛ	ΚΥΠ	ΗΠΑ	ΚΑΝ	ΗΒ	ΑΥΣ	Ν.ΚΡ	ΟΛΛ	ΒΕΛ	
10 Μέλι	ΓΕΡ	ΓΑΛΛ	ΚΥΠ	ΗΠΑ	ΚΑΝ	ΗΒ	Ν.ΚΟΡ	ΟΛΛ	ΒΕΛ	ΤΣΕ	
11 Σάλτσες, αρτύματα	ΚΥΠ	ΓΕΡ	ΙΑΠ	ΒΟΥΛ	ΗΠΑ	ΗΒ	ΑΛΒ	ΓΑΛ	ΡΩΣ	ΤΣΕ	
12 Παρασκ. Κρεατος – Λουκάν.	ΓΕΡ	ΚΥΠ	ΟΛΛ	ΗΒ	ΒΟΥΛ	ΒΕΛ	ΙΤΑ	ΣΟΥ	ΑΥΣ	ΡΟ	
13 Ψάρια φρέσκα	ΙΤΑ	ΙΣΠ	ΓΑΛ	ΠΟΡ	ΗΠΑ	ΓΕΡ	ΟΛΛ	ΒΟΥ	ΡΟΥ	Β.Μ	
14 ΦΕΤΑ	ΓΕΡ	ΗΒ	ΙΤΑ	ΣΟΥ	ΗΠΑ	ΓΑΛ	ΑΥΣ	ΟΛΛ	ΔΑΝ	ΚΑΝ	
15 Εσπεριδοειδή	ΡΟΥ	ΓΕΡ	ΠΟΛ	ΣΕΡ	ΒΟΥ	ΟΥΓΓ	ΤΣΕΧ	ΣΛΟΒ	ΙΤΑ	ΑΥΣ	
16 Σταφύλια	ΓΕΡ	ΗΒ	ΟΛΛ	ΣΟΥ	ΡΟΥ	ΠΟΛ	ΤΣΕΧ	ΚΥΠ	ΤΟΥΡ	ΓΑΛ	
17 Βερικοκα-κερασια-ροδακινα	ΡΟΥ	ΓΕΡ	ΠΟΛ	ΟΛΛ	ΒΟΥ	ΟΥΚ	ΛΙΘ	ΤΣΕΧ	ΙΤΑ	ΗΒ	
18 Κρόκος	ΙΣΠ	ΙΤΑ	ΓΑΛΛ	ΕΛΒ	ΑΥΣ	ΗΠΑ	ΟΛΛ	ΚΑΝ	ΚΥΠ	Ν.Ζ.	
19 Ακτινίδια	ΓΕΡ	ΙΣΠ	ΙΤΑ	ΠΟΛ	ΡΟΥ	ΗΒ	ΟΛΛ	ΤΣΕΧ	ΗΠΑ	Σ.ΑΡ	
20 Σπαράγγια	ΓΕΡ	ΑΥΣ	ΤΣΕ	ΙΤΑ	ΣΛΟ	ΒΟΥΛ	ΗΒ	ΟΥΓΓ	ΔΑΝ	ΠΟΛ	
21 Τουρσί	ΓΕΡ	ΗΠΑ	ΗΒ	ΙΤΑ	ΡΟΥ	ΑΣΤΛ	ΣΟΥ	ΒΕ	ΚΑΝ	ΓΑΛΛ	
22 Σταφίδες	ΗΒ	ΟΛΛ	ΓΕΡ	ΑΣΤΛ	ΤΟΥ	ΙΤΑ	ΓΑΛΛ	ΙΡΛ	ΙΣΠ	ΙΣΡ	
23 Ντομάτες διατηρημένες	ΗΒ	ΟΛΛ	ΓΕΡ	ΒΕΛ	ΠΟΛ	ΑΥΣ	ΣΟΥ	ΚΥΠ	ΒΟΥΛ	ΝΟΡ	
24 Ζωμοί, σούπες	ΓΕΡ	ΚΥΠ	ΒΟΥΛ	ΒΕΛ	ΟΥΓΓ	ΑΥΣ	ΟΛΛ	ΓΑΛΛ	ΠΟΡΤ	ΡΩΣ	
25 Ελιές	ΗΠΑ	ΓΕΡ	ΙΤΑ	ΑΣΤΛ	ΗΒ	ΡΟΥ	ΚΑΝ	ΒΟΥΛ	ΡΩΣ	ΠΟΛ	
26 Παρασκ. Λαχανικών ΚΤΨ	ΚΥΠ	ΒΟΥΛ	ΗΠΑ	ΓΕΡ	ΒΕΛ	ΡΟΥ	ΙΤΑ	ΝΟΡ	ΣΟΥ	ΑΥΣ	
27 Φρούτα διατηρημένα ή ΚΤΨ	ΓΕΡ	ΗΠΑ	ΓΑΛΛ	ΗΒ	ΠΟΛ	ΟΛΛ	ΒΕΛ	ΚΑΝ	ΕΛΒ	ΤΑΙΛ	
28 Ψάρια κατεψυγμένα	ΙΤΑ	ΙΣΠ	ΓΕΡ	ΚΥΠ	ΗΠΑ	ΒΟΥΛ	ΟΛΛ	ΓΑΛΛ	ΡΟΥΜ	ΒΕΛ	
29 Ούζο	ΓΕΡ	ΙΡΑΚ	ΒΟΥΛ	ΟΛΛ	ΗΠΑ	ΚΥΠ	ΑΣΤΛ	ΒΕΛ	ΓΑΛΛ	ΤΟΥ	

Δ) ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

Top 10 Εξαγόμενων ελληνικών προϊόντων σε ποσότητες

Πίνακας 5.	ΜΟ 5ετίας σε €	Διαφορά ΜΟ 5ετίας με το 2018	Διαφορά 2018 με το 2017
ΝΩΠΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ			
Ελαιόλαδο παρθένο	508.415.783	15,11%	21,86%
Ψάρια φρέσκα	495.961.581	3,48%	-4,13%
Παρασκευάσματα λαχανικών	425.017.668	15,13%	7,58%
Ελιές	376.745.898	15,55%	6,61%
ΦΕΤΑ	323.547.592	15,43%	5,10%
Κομπόστες	301.137.737	3,74%	10,51%
Εσπεριδοειδή	186.352.222	5,60%	17,34%
Σταφύλια	160.914.978	-15,13%	-21,22%
Γιαούρτι, βούτυρο, κρεμα	139.066.251	12,58%	6,70%
Βερικοκα-κερασια-ροδακινα	132.210.715	0,46%	6,21%

Top 10 Εξαγόμενων ελληνικών προϊόντων με την μεγαλύτερη βελτίωση εξαγωγών τους στα πέντε τελευταία χρόνια

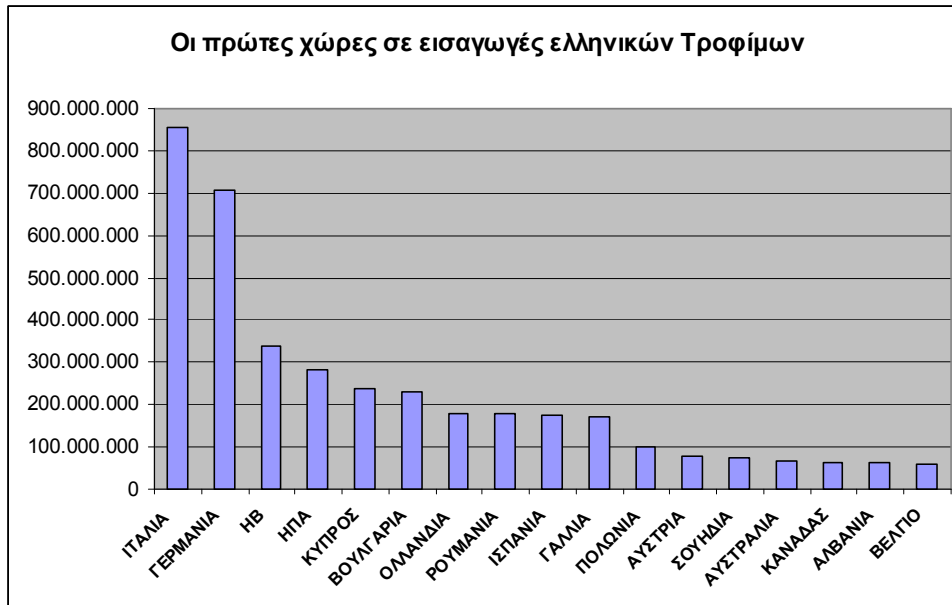
Πίνακας 6.	ΜΟ 5ετίας σε €	Διαφορά ΜΟ 5ετίας με το 2018	Διαφορά 2018 με το 2017
Ελιές νωπές	3.074.346	110,19%	76,37%
Παρασκ. Λαχανικών ΚΤΨ	505.293	65,63%	35,59%
Ελαιόλαδο εξευγενισμένο	44.855.772	57,63%	51,44%
Φιλέτα ψαριών	23.169.991	44,90%	7,04%
Μέλι	10.851.269	43,07%	14,16%
Κρόκος	2.587.768	42,17%	-0,66%
Αρτοποιία, μπισκότα κλπ	78.826.442	36,90%	30,99%
Σάλτσες, αρτύματα	10.810.547	34,19%	19,87%
Κρέας προβάτου	27.343.275	28,85%	14,65%
Παρασκ. Κρεατος – Λουκάν.	5.771.316	26,62%	19,63%

Τορ 12 Εξαγόμενων ελληνικών προϊόντων με την καλύτερη προοπτική, με κριτήριο τη σημασία και τα πλεονεκτήματά τους πέραν των αριθμών (όπως στα Σχόλια)

Πίνακας 7.		MO 5ετίας σε €	Διαφορά MO 5ετίας με το 2018	Διαφορά 2018 με το 2017	Σχόλια
ΝΩΠΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ					
1	Ελαιόλαδο παρθένο	508.415.783	15,11%	21,86%	Αρκεί να τυποποιηθεί περισσότερο
2	Παρασκευάσματα λαχανικών	425.017.668	15,13%	7,58%	Η Τορ κατηγορία και στοίχημα για τον κλάδο
3	Τυριά	396.208.319	15,43%	5,10%	Κυρίως τα εκτός Φέτας (κίτρινα, φρέσκα)
4	Κομπόστες	301.137.737	3,74%	10,51%	Από τους Leader στον κόσμο η Ελλάδα
5	Γιαούρτι	139.066.251	12,58%	6,70%	Ισχυρό brand Name διεθνώς Greek & Greek Style
6	Αρτοποιία, μπισκότα κλπ	78.826.442	36,90%	30,99%	Πολύ σπουδαία κατηγορία με προστιθέμενη αξία
7	Κρασί	72.594.608	13,85%	7,11%	Μεγάλη βελτίωση και αναγνώριση
8	Μαρμελαδες, Γλυκά κουταλιού	49.725.162	4,48%	19,13%	Σπουδαία κατηγορία, παραδοσιακά προϊόντα
9	Φιλέτα ψαριών	23.169.991	44,90%	7,04%	Πολύ σπουδαία κατηγορία και προοπτική
10	Μέλι	10.851.269	43,07%	14,16%	Κλασική αξία
11	Σάλτσες, αρτύματα	10.810.547	34,19%	19,87%	Σπουδαία κατηγορία, σχέση με ελληνική γαστρονομία
12	Παρασκ. Κρεατος – Λουκάνικα	5.771.316	26,62%	19,63%	Γύρος, αλλαντικά και ελληνικό λουκάνικο

Οι χώρες οι οποίες εισάγουν τις μεγαλύτερες ποσότητες ελληνικών τροφίμων
Γράφημα 22.

Οι χώρες οι οποίες εισάγουν τα περισσότερα διαφορετικά είδη ελληνικών τροφίμων
Γράφημα 23.

Όπως βλέπουμε δεν ταυτίζεται απόλυτα η σειρά των πιο σημαντικών χωρών εισαγωγέων ελληνικών τροφίμων, σε συνολικές ποσότητες και σε διαφορετικά είδη. Οι συγκρίσεις μεταξύ τους φαίνονται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 8. Σε σειρά από πάνω προς τα κάτω, οι χώρες οι οποίες εισάγουν τις μεγαλύτερες ποσότητες ελληνικών Τροφίμων και Ποτών, αριστερά και εκείνες οι οποίες εισάγουν τα περισσότερα διαφορετικά είδη, δεξιά.

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ		ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΕΙΔΗ
ΙΤΑΛΙΑ	→	ΓΕΡΜΑΝΙΑ
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	→	ΗΒ
ΗΒ	→	ΗΠΑ
ΗΠΑ	→	ΙΤΑΛΙΑ
ΚΥΠΡΟΣ	→	ΓΑΛΛΙΑ
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	→	ΟΛΛΑΝΔΙΑ
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	→	ΚΥΠΡΟΣ
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	→	ΡΟΥΜΑΝΙΑ
ΙΣΠΑΝΙΑ	→	ΑΥΣΤΡΙΑ
ΓΑΛΛΙΑ	→	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ
ΠΟΛΩΝΙΑ	→	ΚΑΝΑΔΑΣ
ΑΥΣΤΡΙΑ	→	ΒΕΛΓΙΟ
ΣΟΥΗΔΙΑ	→	ΠΟΛΩΝΙΑ
ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	→	ΣΟΥΗΔΙΑ
ΚΑΝΑΔΑΣ	→	ΙΣΠΑΝΙΑ
ΑΛΒΑΝΙΑ	→	ΤΣΕΧΙΑ
ΒΕΛΓΙΟ	→	ΤΟΥΡΚΙΑ

Οι ερμηνείες είναι λογικές και χρήσιμες. Για την Ιταλία, για παράδειγμα, η οποία εισάγει λιγότερα είδη σε μεγάλες ποσότητες όπως το ελαιόλαδο (το ίδιο και για την Ισπανία) καθώς και για την γκουρμέ Γαλλία η οποία εισάγει από τη χαρισματική ως προς την παραγωγή ιδιαίτερων, μοναδικών και νόστιμων προϊόντων Ελλάδα, πολλά είδη τροφίμων σε μικρότερες ποσότητες. Παρομοίως οι μικρότερες χώρες το κοσμοπολίτικο λόγω της ΕΕ Βέλγιο και η Αυστρία.

Top 12 Χωρών οι οποίες εισάγουν τα ελληνικά προϊόντα και έχουν την καλύτερη προοπτική, ανεξαρτήτως ποσοτήτων.

ΤΣΕΧΙΑ, ΓΑΛΛΙΑ, ΚΑΝΑΔΑΣ, ΡΟΥΜΑΝΙΑ, ΠΟΛΩΝΙΑ, ΟΛΛΑΝΔΙΑ,
ΒΕΛΓΙΟ, ΙΤΑΛΙΑ, ΔΑΝΙΑ, ΑΥΣΤΡΙΑ, ΣΟΥΗΔΙΑ, ΡΩΣΙΑ

Ε) ΤΕΛΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ - ΣΥΜΕΡΑΣΜΑΤΑ

Οι ελληνικές εταιρίες Τροφίμων και Ποτών αντιμετωπίζουν διάφορα προβλήματα ως προς τις εξαγωγές τους κι ένα από αυτά είναι η **επιλογή των αγορών – στόχων**.

Παραδοσιακά επιλέχτηκαν ως χώρες στόχευσης εκείνες στις οποίες υπήρχε **ελληνική ομογένεια και κατά συνέπεια ελληνικά εστιατόρια**. Αυτό ήταν καλό για αρχή και αποτυπώνεται στα μεγέθη των εξαγωγών, όπου ψηλά βρίσκονται η Γερμανία, οι ΗΠΑ και στη συνέχεια ο Καναδάς και η Αυστραλία. Δεν είναι όμως θετικό για τη συνέχεια, αν παραμείνει η κύρια στόχευση. Μολονότι η ελληνική κουζίνα και η ελληνική γαστρονομία στο εξωτερικό αναβαθμίζονται.

Η Ελλάδα έχει κάποια πλεονεκτήματα τα οποία **στρέφουν το ενδιαφέρον πολλών ανθρώπων σε διάφορες χώρες για τα προϊόντα της**. Είναι κατ' αρχήν η φημισμένη Μεσογειακή Διατροφή και ο τουρισμός με τον οποίο τα γνωρίζουν (αν και η προώθηση των τροφίμων μας μέσω αυτού είναι μια πονεμένη ιστορία), το κλίμα, ο ήλιος, και τα γνωστά από παλιά προϊόντα μας όπως το Ελαιόλαδο, οι Ελιές, η Φέτα, οι Σταφίδες, τα Σύκα, το ούζο και η Ρετσίνα. Είναι επίσης σήμερα τα φρέσκα φρούτα και τα λαχανικά μας.

Για τους πιο ψαγμένους είναι το ελληνικό έδαφος με τις μικρές πεδιάδες, τα βουνά και τα νησιά, το ηφαιστιογενές της σύστασής του, σε πολλές περιοχές, το εκλεκτό πια ελαιόλαδο, το ελληνικό Κρασί το οποίο κατάφεραν οι παραγωγοί μας να αναβαθμιστεί στη διεθνή γαστρονομία και πρόσφατα το Ελληνικό Γιαούρτι.

Δεν φθάνουν μόνον αυτά . Η Ελλάδα έχει και πολλά άλλα προϊόντα και τεράστιες παραγωγικές δυνατότητες. **Όχι μόνο στην παραγωγή αλλά και στην Μεταποίηση**. Μόνο έτσι θα πετύχει μεγάλους όγκους εξαγωγών και θα αξιοποιήσει οικονομικά ένα μεγάλο της πλεονέκτημα.

Σήμερα βλέπουμε να γίνονται πολλές προσπάθειες από τη μεριά των Ελληνικών επιχειρήσεων να προσεγγίσουν της διεθνείς αγορές. Εν πολλοίς ασυντόνιστες αλλά γίνονται. Επίσης, διορθώνονται πολλές αδυναμίες των ελληνικών προϊόντων όπως η προσαρμογή τους στις διεθνείς τάσεις και ζητήσεις, οι τυποποίηση και η συσκευασία, το design στις ετικέτες, η επαγγελματική προσέγγιση.

Ταυτόχρονα πολλές νέες χώρες είτε γιατί το προσπαθούμε εμείς είτε και από μόνες τους μας ανακαλύπτουν και ζητούν τα προϊόντα μας.

Έτσι ένα χρήσιμο βοήθημα είναι να δούμε **πού πάμε καλά** στα τελευταία χρόνια στις **εξαγωγές τροφίμων** και κυρίως **πού πάμε καλά, πέρα από του κλασικούς προορισμούς**. Πώς πάμε στους κλασικούς προορισμούς, αν σημειώνουμε αύξηση εξαγωγών αλλά και σε ποιες νέες χώρες σημειώνεται μεγάλη ανάπτυξη. Αυτές, ιδιαίτερα οι νέες αγορές πρέπει να είναι και οι νέοι στόχοι για τις προσπάθειές μας.

Αυτόν ακριβώς το στόχο έχει αυτή η Μελέτη.

Όπως κατέδειξε:

Η ανάγκη να προχωρήσουμε περισσότερο σε εξαγωγές παρασκευασμένων προϊόντων, αντί νωπών, αξιοποιώντας την εξαιρετική μας πρώτη ύλη, πέρα από τις εκτιμήσεις όλων, φάνηκε στη **σύγκριση ποσοστιαίων εξαγωγών νωπών-μεταποιημένων προϊόντων Ελλάδας – Ιταλίας** (σελ. 3, Γράφημα 3). 76-51 το σκορ σε βάρος μας για τα Μεταποιημένα. Εκείνα δηλαδή που φέρνουν το μεγαλύτερο όφελος.

Την ελληνική πρώτη ύλη αξιοποιούν ήδη άλλες ανταγωνιστικές χώρες. Αυτό φάνηκε στις εισαγωγές στους από την Ελλάδα, όπως Ιταλία - ελαιόλαδο και φρέσκα ψάρια, Ισπανία επίσης σε μικρότερες ποσότητες, νωπό γάλα, κυρίως κατσικίσιο στη Γαλλία, σμιγδάλι στην Ιταλία. Είναι ένα 'παιχνίδι' το οποίο πρέπει, έστω σε βάθος χρόνου, να το γυρίσουμε.

Από τον Πίνακα 1 των **Εξαγωγών ανά Προϊόν**, στα Νωπά φαίνονται η σταθερή πορεία των κλασικών μας προϊόντων (Παρθένο Ελαιόλαδο, Ψάρια, Ελιές, Εσπεριδοειδή, Φρούτα πλην Σταφυλιών) και η βελτίωση των εξαγωγών του 'Εξευγενισμένου Ελαιολάδου', του Μελιού και του Κρόκου. Ως προς τα Μεταποιημένα, βλέπουμε μια σταθερή πορεία σε όλα τα κλασσικά (Παρασκευάσματα Λαχανικών, Φέτα Κομπόστες, Γιαούρτι) εκτός από τις διατηρημένες ντομάτες και τη μεγάλη δυναμική των προϊόντων 'Αρτοποιίας και Ζαχαροπλαστικής'. **Πολύ κρίσιμες κατηγορίες οι οποίες παρουσιάζουν δυναμική είναι τα Φιλέτα Ψαριών οι Σάλτσες και τα Κατεψυγμένα Παρασκευάσματα Λαχανικών.**

Μετά από τη μελέτη της πορείας των εξαγωγών των ελληνικών τροφίμων κατά την τελευταία 5ετία **καταλήγουμε σε μια Εθνική Ελλάδα, μια 30άδα των πιο κρίσιμων προϊόντων**, χωρισμένη στις δύο βασικές κατηγορίες: Νωπά και Μεταποιημένα. Και για την κάθε μία σε τρεις υποκατηγορίες: Προϊόντα που κάνουν όγκους και έχουν φυσιολογική ή μεγάλη ανάπτυξη και προϊόντα που κάνουν μικρότερους όγκους αλλά σημειώνουν μεγάλη ανάπτυξη. Αναλυτικά στη σελίδα 9.

Στη συνέχεια παίρνουμε όλα αυτά τα προϊόντα και βλέπουμε πού πηγαίνουν. Σε ποιες χώρες εξάγονται. Τις αξιολογούμε με τον ίδιο τρόπο. Εκείνες στις οποίες εξάγονται οι μεγαλύτερες ποσότητες και τι ανάπτυξη έχουν αλλά και εκείνες στις οποίες εξάγονται μικρότερες ποσότητες αλλά συνεχώς αυξανόμενες. Σ' αυτές υπάρχουν πολύ καλές προοπτικές για τις εταιρίες και είναι μια χρήσιμη πληροφορία διότι εν πολλοίς αποτελούν 'κρυφές' χώρες στις οποίες δεν είχαν σκεφτεί να στοχεύσουν. Όλα αυτά τα παριστούμε σε εικόνες με το γνωστό Γράφημα Φυσαλίδων, το οποίο δείχνει ταυτόχρονα και τους όγκους και τη δυναμική.

Βλέποντας λοιπόν αυτά τα γραφήματα των εξαγωγών των πιο κρίσιμων ελληνικών προϊόντων (γραφήματα 11-21 στις σελίδες 16-21) αξίζει να σημειώσουμε για τα **Παρασκευάσματα των Λαχανικών** πέραν των κλασικών χωρών Γερμανία, ΗΒ, ΗΠΑ, την

ανάπτυξη σε Γαλλία, Πολωνία και Αυστρία, για το **Ελαιόλαδο** το Βέλγιο την Πολωνία και τη Ρουμανία, για τα **Τυριά** την Ιταλία, την Ισπανία Δανία, την Αυστρία και τον Καναδά, για τις

Κομπόστες το ΗΒ αλλά και το Ιραν, για το **Γιαούρτι** Γαλλία και Βέλγιο κλασικά αλλά και Βουλγαρία και Ρουμανία. Για τα πολύ ελπιδοφόρα, όπως αναφέρθηκε **Προϊόντα Ζαχαροπλαστικής** όλες τις χώρες, με ιδιαίτερη υποσημείωση για τη Γαλλία και το ΗΒ, για το **Κρασί** επίσης Γαλλία και Ιταλία και για τις **Μαρμελάδες-Γλυκά Κουταλιού** τη Ρωσία, την Πολωνία, τη Γαλλία και όλες τις χώρες σε ανάπτυξη εξαγωγών. Την ανάπτυξη στις εξαγωγές **Φιλέτων Ψαριών**, μια πολύ κρίσιμη κατηγορία, κατευθύνουν η Ισπανία με την Ιταλία και ανεβαίνουν η Πορτογαλία, το Βέλγιο, η Βουλγαρία, το **ελληνικό Μέλι** αγοράζουν κλασικά η Γερμανία, η Γαλλία και το ΗΒ αλλά ανεβαίνουν πολύ οι καλές αγορές των ΗΠΑ, Βέλγιο, Ολλανδία και Ν. Κορέα, ενώ οι **Σάλτσες** σημειώνουν αύξηση σε Τσεχία, Φινλανδία, Ρωσία και Ρουμανία.

Στον Πίνακα 4 στη σελίδα 22 οι καλύτερες αγορές τόσο σε ποσότητες όσο και σε προοπτικές για όλα τα προϊόντα μαζί.

Τέλος στους υποστηρικτικούς πίνακες του Κεφαλαίου Δ) θα βρείτε πολύ χρήσιμα και συνοπτικά στοιχεία, **τα Top 10 προϊόντα σε αρκετές κατηγορίες**, μια τελική επιλογή της **χρυσής 12άδας των κρίσιμων ελληνικών εξαγωγίμων τροφίμων και ποτών** και μια πολύ ενδιαφέρουσα **αντιπαράθεση των χωρών στις οποίες εξάγουμε τις περισσότερες ποσότητες με εκείνες στις οποίες εξάγουμε τα περισσότερα διαφορετικά είδη**, οι οποίες φυσικά δεν ταυτίζονται. Μια χρήσιμη πληροφορία, καθώς συνήθως ψάχνουμε για να στοχεύσουμε εκεί όπου υπάρχουν όγκοι αλλά και μια χώρα η οποία εισάγει πολλά ελληνικά προϊόντα ακόμη και σε μικρότερες ποσότητες μπορεί να έχει καλή προοπτική (γνωστά, εισαγωγείς, σημεία κλπ).

Με τη φιλοδοξία να συμβάλει η εν λόγω Μελέτη στην βελτίωση των ελληνικών εξαγωγών Τροφίμων και Ποτών και να βοηθήσει επιχειρήσεις και πολιτεία στις αποφάσεις τους κυρίως στο θέμα της επιλογής αγορών-στόχων.